

బోధికా

౧

శ్రీ గణేశాయ నమః శబ్దం లక్ష్యం తే తే ఉపజ్ఞో ప్రాచీనజీవరక్షావసంగతాశ్చబ్దం నిరూపయ
తీ తలధర్మః అత్ర జన్మయ మానశబ్ద సర్వశబ్ద ప్రమాణతయా శబ్దే ఉపమానోపజ్ఞో వరక్షావసా
దుపమితే శాబ్ద మోధరూపభలయోసంగతిమోధాశ్చ తథాపాశ్చక్తే పరిశ్రుతే ప్రాపమితీకి తస్మా
శ్రుశాబ్ద మోధోపజ్ఞోవలయోదుపజ్ఞో ప్రాచీనజీవరక్షాసంభవః తాద్ర్యశసంగతే శ్రుభలని
ష్టత్వేపి సాప్రయ రక్షణ తాపీత్తు రక్షణంపరాసంబంధే న రక్షణ నిష్టతాపీష్ట రక్షణయోరసంతరా
ధానప్రయోజ రక్షణ శబ్దజన్మ సర్వప్రమాణత్వం గో రక్షణ నవనమతే తూపమితే శక్తపద
తమయ రక్షణేన శబ్దప్రమాణతయాత్మ ప్రమాప మానజ సర్వప్రసాదే తతయాస్వరూ
పయోరపి సంగతీ రితీ మంత్ర వలం మూతే ఆత్మ వార్య శబ్దప్రతీ శబ్దప్రతీ లక్ష్యనిదే
శః ప్రమాణశబ్దప్రతీత్తు దధర్మః ఆత్మ వార్య మితీ లక్ష్యం భవతీ పాపయ సాసంవతీ తా
ది శబ్దః ఆత్మ వార్యం నతు చక్ర నాసంవతీ తాచిది శబ్దః తదుప్రారణ రక్షణం యథా

భగవత్కుల ప్రయాణానుభవానుభవతవా ర్థభగవత్కుల వరయథాభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 శబ్దచిత్తేని స్థితిమితివా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 మే తద్భజ మ శ్లో. మితి ము స ర్థ మ త్తేని తా స ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 స్తు త సాధారణేన శక్తి పదాభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 తలీను కుమారా పుత్రాదిపద పుత్రాదిరూ పాభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 మితి ప్రయాణ ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 ద తద భగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 సాభిభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 సాభిభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల
 ద కౌమార ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల నజు సలీవా ర్థభగవత్కుల

८३

జీవితాశు

శంకరే, నన్వితి, అనుమిత శ్రీతేరవేతి, ఆత్రాయమానయః, శ్రీతేరవేదమోధితకరే, బ్రహ్మ
కర్తృరూపవర్షేమానావిధేయః, ప్రావిష్టుభ్రేపితృదంతభాగిణి నావిధేయః, ప్రేమభు
పగంతుభ్రేతేరనుమితే, పూర్వమనీధర్మావే, ఎతేనవత్పరేది నాధర్మకానుమితీ
విషయతామానాయవత్పరేతేరనుమితమితీ, వ్యవహారాభావేన శ్రీతేరనుమితప్రేమ
వహరః, కథమితి శంకానోరస్తా, శ్రీతేరవిధేయతాభుపగమేన, తాదృశవహ్యేరహారేభాదకాభా
వా, ఎవరాత్మాపర్యధర్మకః, తేనమంగలంకరే, వ్యంనమాప్తి, సలక్షణావిధి, త్వనుమానయా
పప్రమాణాంతరసంబోధినత్వేతి, తీరితీ, ఆత్మేతప్రేమాధితకరే, చరేతేరత్వసంబంధనశ్రీ
తేరవనాధర్మతా, తేగ్రీయగ్రాదనానీప్రేమతాత్పర్యమేహ, చశ్రీతేరనుమితతావే
పత్తిరితానివాంః, అతేరేరేతి, విధియం, తేనాదిప్రస్తుతిప్రేమధర్మకః, అతేనోరేతి, ధర్మశాస్త్రే
మితేరేధర్మకః, అవగోతేతి, ధర్మశాస్త్రే, సద్విధేధర్మకః, చశ్రీతే, వేదోక్తత్వప్రేమతావే
తేనానాధర్మకావత్ప్రేమానా, తేనానాగ్రాంతనానీవిధేధర్మకః

అచారచారమునం తర్వాత నవవిషయ భ్రష్టుడు తన ప్రాచీనము చేసెదద శ్రీచర్యాయ విషయ భ్రష్ట సప్రసాదినాది పుత్రసాంబ
తూపె సతావశిష్టవృత్తివారప్రతిభావః॥

విశాఖ రత్నకాళిపురి పుష్పధరిః వెదాత్మకాశాదిత రగిరివాణ్ణాతి వ్యాప్తి వారణాయ పుత్రేయం కాశ
తళం॥ అచారవిషయలవదితే॥ అచారః రవీంద్రే త్త సాచ్యః వృత్తానియూచుర విషయలానం॥
ధనహతలవాదగ్రస్తేచి విషయ భ్రష్టహతు తావనుధానవనమితి భావః॥ యథాక్రమంకా
తాతం విశేషమప్రయోజనమహాభూజనాదావిలాదితా ననుతలాది కావశ్యతాచారవి
షయ భ్రష్టావహతలస్తా॥ అశిష్టవారవిషయలద్యశతాతూరస త్వేనవృత్తి వారణీ॥
భవాదిత్యాశం రవీంద్రే పత్యపది చారతి ర్మోక్ష పదమితి॥ జలతాడనాదానశ్చ పూవార ॥ ౪౪ ॥
విషయం పాతూరస త్వం శ్చుడయతే॥ నకు తూర్వాదితీ ప్రసాదినాది పుత్రవృత్తివారవారణాయ స్ఫుటా
వారవిషయభ్రేత విధేయలయావారవిషయ తావద్రోమితి సంక్షేపేః॥ తతఃపదసాధూ
పాధగి శ్రుమం వారయి తుం శ్రువ్యాది సాధారణ తతఃత్యంని ర్మోక్ష తత్యం తప్రలేడపాదా
నయాపనం శ్రువాస్తాసంభవాదాహా॥ సంక్షేపే నైతి స్వరూప ర్థనం ప్రరూప జ్ఞానానుకూ
లం॥ అచారవిషయలవదిత్య శ్రీచర్యాయ విషయభ్రేతే అచారపదోపాదాన
అచారవిషయలవదిత్య శ్రీచర్యాయ విషయభ్రేతే అచారపదోపాదాన

జి.పి. కాశు

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

౩ లః శ్చ జ్జః ఎలావ తాద్రవాచీది ప దాధాః విషయాః ప దాధాః త తావేవ ధారణం ప్రయోజనం
 సంబంధ శ్చ త్రుతి పాదోస్తులి పాదత వావర్తి ప దాధాః త తావేవ ధారణం మోదికా ర్థే చతు
 స్త్వయం ప్రయోజనం వేదోగం సూచితం పుష్కల తత్త్వ రుప. శ్చ మువారణాయాహ సు
 న నేతి సుమోధ రూప ప్రయోజనం సాలవగమేపిత సాలసాలతః సేదతే వైతద్రుధ ర్థ రణే ప్రయో
 జనా తాం ప్రా న శాస్త్రం తే తాలే శరతు నావ తారయ తీస్త్ర వీతీ తే హం వాస్తావీది ప్రంధానాం
 మూలే సప్త పదాధాః తీద్రువ్య తాలే దిరూపాయ సప్తా పాద యుక్త ద్రుధ ర్థః ప దాధాః ప్రత్యే
 ధాః అత్ర సప్త త్వే మపి ద్రుధ ర్థ విశేష యుక్త యోగం ఎవ మే వాస్త్ర ముక్త ధ సాలే పివయన్
 వ సాన మవసయం నను సామా న్య పదాధాః జ్జన సాలే విశేష జ్జన సాం ప్రతి హతు తావేతే సా
 మాసాలే లయే కాత ధ నానా తరమే వవిభా సోయ్యుక్తః తద్ధావ మూలే ర్థ మాదావిభాగ ప్రతీనూల
 నతాం పరిహర తీ పద సాలే అధాః అభిధేయం తద్ధావ తీతా తద్ధావ పద సంబంధే ష్చ ధావిషయ

సభాపతి

శుభము
హాళి

३८:

५५

[illegible]

అను

తయ వాయు వపి డ ఘట్రి రౌ లావళి దెన సతావ బ్రో ఇవరి తావ పత్తిః, వస్తు నిరర ఇన్త దై శి ర విశేష
నితయూత్త స్రో వాతు త్పమి తే ధే యం, విష మ వాన్తం పాతం మ భి ధాయ స మ వాన్తం త మాహ
సదా గత తి, సదా గత తిః, విజా లోయన్త్ర యూ, ఉప సం వార తి త్త ద్వి ది తి, ధ్వు పత్తి ప్త నం త వాన్త
విభోధిః, తె ఖో ఖా వరూ ప తావ ది తి, ప్రా ధ ప్ర కౌ శ ర తి ఖో ఖా వరూ వ తావం శి రౌ రా ది తి భ
గిః, ఆ త స్త చ ధ్వు త్పి ది శ శే తె జుః పరి యా వా ది స త్తే న తె జుః సాన్త మా నాన్త వా స త్తే పి న త్త
తిః, ప్రా గ్ని రౌ ది వార నాయ ప్రా దే త ది నీ, ఘట్రి దౌ వ్రో ఖి వార వార నాయూ రౌ స వా త్పి తి,
వ త్త ప్రా గ్ని త్పం వ త్త జుగ్గ న్త జ్జ న్త న్త లౌ కే ర వి ష య త్తం, తె న త మ జ్జ త్త పే షు పా ది నా
ముప నయ మ యాన్త దయూ ఖా నె పి న త్త తిః, విశే షా ఖా వం ద్య ప్తం త యు తి, ఆ యో రౌ ఖా వ వది
తే, ఆ ప్ర యే జు త త్తం శం రౌ వార యు తి, రూ పి తి, ఆ యో రౌ వినా రూ ప వ త్తే న త్త మో విష యు ర
జ్జ త్త ప్త మో ద యూ దా హ, ప్ర యూ యూ మి తి, రౌ ర ని తా వ ది తి, ఆ న్త ధా అంధ రౌ ర త్త ప్త ప్త

దీక్షితా

౧ బ్రహ్మచారి పశ్చిమది కేననుశుచయసః తాద్యశాల జ్యోతిషా వయాపయే తమసి రూప వర్ణప్రతీతిః
కర్మవత్త్రా లీలేశు కథం అభావే యాపరే ర్మయోరభావాది త్యేతతహ త్రప్రతీత్య మసూతీతి
త్వ త్వోఽనంతవయవత్త్రా గభావాదికల్పనాగౌరవమలః ఆవశ్యక తాద్యశాల జ్యోతిషా వయాప
ప్రంసి శీలీ తిలచి పి వెూధలం ముక్తి సాధనీ భూత పదాద్యత్వ త్వోఽస్మానం లక్షణజ్ఞానం వినానా
పపద్యతే అతాద్రవ్యప్రతీతి సంయోగాదిజనకతా వశే ద క త యూద్రవ్యప్రజ్ఞాతీ సిద్ధితి
వ భావః ననులక్షణలక్షణా తవైదక యోరశైదవై త్యేతతహ గుణవత్ప్రమితి త్రవ్యసామాన్య
న లక్ష్యమితి వంచనా మాన్య త్వేతత్కథనె నన్యూనతా వీ నేతి భావః ధూషణత్రయ రహితధర్మ
నైవలక్షణ త్వేనైవక్ష్యమాణతయా తత్త్వానం విశేషణ భూత ధూషణత్రయ రహితధర్మ
నం వినానసం భవతే ధూషణ త్రయ రహితధర్మ నంతుచి శ్చేదూషణత్రయ ధర్మ నాధీనం
అభావముధిం ప్రతి ప్రతియోగి తావచ్చిరకతి శ్చ ప్రతి యోగి ధర్మ సస్య తం ప్ర త్యాది త్యాశయే
కేమత్వే

నవలక్ష్యేమాత్రవ్యక్తి ఘోరూపాసాధారణత్యోసలీశూలక్ష్యేరకపిలప్రకూపావాప్త్యలక్ష్యేణేతావాత్తదంత్రత్రసత్ప్రపరగ్రం
 ధసాలీమానీనతేచేవావలీం, మనుష్యలక్ష్యేకయంశ్చైవచేతశాచావప్రకూపావాప్త్యలక్ష్యేణేలక్ష్యేమాత్రవ్యవ్యత్య
 యూపాసాధారణత్యోసలీసత్ప్రయోధకత్వంమోధలీం, అదిపదేన।

నయాషణ త్రయంప్రదవగియతీ, లక్ష్యేరకపిదేవావ్యక్తి త్వమితి, లక్ష్యేణతావశేదరకావ్యక్తిమతసంబం
 ధేనతీం, లక్ష్యేవలీత్యవమితలీధనీం, లక్ష్యేమాత్రతీ, మాత్రకదంకేతాన్తధనీకం సంబంధవిశేషా
 వశిన్త్రలక్ష్యేవ్యక్తిత్వసామానాలీభావశ్చైవరకం, తతశఫల్యమితి, నవాత్రలక్ష్యేవ్యక్తిత్వయూపాతీ
 వాప్త్యరపి సలావత్సంకరప్రతీవావలీం, ముష్టసంకరేపి దోషాసంకరాదితీదికే, ఎతద్భూషణత్రయ
 రకాతకాతీ, ఉత్తదూషణాభావత్రయవిశిష్టప్రతీధనీం నన్యసాధారణధమ్నాలక్ష్యేణమితికా
 సిధాంతః, తత్తదంతాద్యవదూషణత్రయరకాతీ, త్తద్వప్రతీతతాహద్రవతీ, ప్రతులీవలీత్యతీ
 ఆభియన్త్యైరితీతేషా, ననుసాధారణత్యోసలీలక్ష్యేలక్ష్యేవ్యక్తిత్వయూపతయూత్తదభావయా
 తాసాధారణత్వసాలీవాప్త్యాదేదోషగ్రస్తదర్శి సలావత్తదం దోషత్రయరకావతసాధా
 రణధర్మకల్యాణంపరిజిడేషుః, ఆసాధారణత్వమనాద్యోహనిర్వక్తీ, లక్ష్యేతావశేదరసమని
 యతత్త్వమితి, లక్ష్యేతావశేదరవాపరత్వేనతీలక్ష్యేతావశేదరవాపరత్వమితలీధనీం, అవాళి

శః

త

తీ. గ వాదోపర శ్చ దే సో తావది రూప లక్షణే తా వశ్చేదత సమ నియ తత్ప్రసరే అభి ధేయ తప్రమేయ
 తావేదోపాదా భజ్య సమవై య తప్రసరే వస తే నాతి వాల్పేత్రి వార శ్చాయ వాల్పేత్రి ఖి స్త తప్రమేయ భి ధే
 య తావది ఖి స్త తప్రమేయ లక్షణ లక్షణే నివేశ నియల్పే తప్రధిగిః యదల్పే వాల్పేత్రి రపి వాల్పే
 వ హరిత తప్రసరే వత్సరే మాణ తయా తే వైవరూపేణ సర్వే ఖాం సం గ్రహ సం శ్చవాల్పే తప్రధగభి ధాన
 సమను తం తథా పి పోతు సాధ్యే యోగై రేల్పే పోతు మత్సా నిష్ఠాయ రౌతే సా ధ్యే సం శయ రూప ప
 త్తే తాద్ధూః అస త్వేన నాను మి తీరి తీ త్రా చీ నమ తే ప్ర తథా ద సల్పే వాల్పే తప్ర తావే నత్త త్రా తీ
 వాల్పేత్రిః నిష్ఠా దై షా విరహ విశిష్ట సిద్ధి భావం పత్తే తే తి సి ధాం తీ మతే తు వాల్పేత్రి రపి వాల్పే
 తన్త తేన లక్షణే తయా త్ర త్ర లక్షణ సం గమ నేనల్పే త్వే ననా తీ వాల్పేత్రి తి తాల్పే వేదయ తుం
 పుష్క త్క ధన మి తే ధేయం నను కి మిదం నామ లక్షణ లక్షణే తా వశ్చేదతం వాల్పే తప్ర త్తే నా
 వతాన మానల్పే తా వేదా ను మాప ర్త త్తే వాల్పే తప్ర త్తే య తావే త్తే య త్తే య త్తే య త్తే య త్తే

నామ్ర సేధిభావమ వాచవతక యోవాబీవృతలభిభిధయ త్వయోస్త త్త ధర్మ సమనైయతలభిరూపప్ర
తతాతు తులభితాతూ సుతేనప్ర ర్వేత సాధనసేత్ర తులభసేవా సాదన సానసతేనవభిభా
రః సానదతస్త్ర మోషవారణాయ తత్తధర్మ వళి ప్రేతరభేదరూప వాచవృత్తి భిన్నతేమభిదయ
తాపిభిన్న భృంవరాధ్యలక్షణే నివేననియభిం తభిభిప్రాయ రోయం గ్రంథితే నప్రాకుప్తరూ
ప్తావసరః అధికవివారస్తవ సేత్రా నుసంధేయః లక్షణ సేవవహరూపేత్ర యోజనంతే నరూపేన
వభివహతగవభిజ్ఞానం విసాత్త ద్రూపా వళిస్త్ర మోధభాజ్జరూప వభివహరసంభవావే ఎవంవహాచివ
హరి ర్ లక్షణ సానపి లక్షణ తాపత్ర భిన్న భృంవి శేషణం నదయ మితాచిజ్ఞానం వభివహరసానపి
ననువాచవృత్తి వతీ వాచపి వారణాయతల్లిస్త్ర భేమావభిక్తం వాచివృతే వాచివహరికతాపిభా
వారితీ బ్రమంవారయతీ వాచివృత్తి రచితీ అపినా భిధయ త్తాది పరిగ్రహార్థ దృష్టుం తలా
భాయ నను ఆదభిర్మణావభిస్త్ర త్రవేననుణ త్త సానసతేపి కాలాంత రావళి వైత్రత్రతల్లిభిమ

కౌశిక

౮

యత మేవం వగు శాస్త్రయ త్వం లక్షణం సాల్భ్యోయ లోక తత హం ఉత్పన్న విన ఘోషే యోద్యోవ
 ప్ర వాల్భరం చ శ సంయోగ జన త శ్రీయో త్పత్తి తవ తి యల్పే శే అవయ వాం త రే తా ద్యోవ సంయో
 గ నాసి శాస్త్రో యోజూ తా ద్యోవ ప్ర వల్భ తల్భోః న చ నాః పు నర సామా వాయి శారణ సల్భ రో ధ్యో
 సహ నా వెన శారణ తా మవలంబో లోక విన ఘోషం నాంగి రు వగిం తే గుణా దావ తే వాల్భే వారణ
 య గుణ సమా నాధి కరణ తే జా తే వి శే షణం సత్రా మా దాయూ తే వాల్భే వారణ య సత్రా భిన్ద్ర
 లీ ప్ర వల్భ గుణా నల్భ తర త్పమా దాయూ తే వాల్భే వారణ తే తే సమ వాయో నత్రా ద్యోవ భర్త వ 2
 త్పతా త్పయ గిన్ద్రా హం కం ఆ త్తే శా విశా ది సంబంధే నత్ర భర్త త్పమా దాయూ నా తే వాల్భే రి తే షావ్య
 ఎవ మపి ఉత్త వి వల్భే యో అవాల్భే వారణాపి ఎ శాధ్యో సమ వాయూ దేవే తే ఎ కష్టే న దే సమ
 వాయో న సత్రా దేవే తల్భోః గుణా నంగి శా వి తే ల భా వత్తే వై సమ వాయూ ఘోష త సామా
 వై నాధి కరణే లోక వగు శే గుణ వత్తా వల్భ వహ రోప పత్తే లక్ష్మణ్ణు త్ప గుణ వత్తే తల్భ నం ని సంభవ

తీ గౌరవాదితీ భావః సామానశ్రీవానితీ సామానశ్రీవత్సరి సమవాయోనమోభవం త్రేననరౌలికసంబం
 ధేనత్రాప్యతి ధవం స్తుతివాల్మీకిః గుణవతి లక్ష్యేనిదేశిశః లాఘవాదాహ గుణప్రజ్ఞాతి
 మాన్యేతి యదభిపిలక్ష్యేతావశేదకయోరశ్చేధః తథాపిలక్ష్యేనైతరశ్చేదసాధ్యేకాతాసా
 ధనీసామానాధికరణభినిభ్రయోపిచాతుధర్మతావశేదకసాధనీభ్రయసానీనియతత్వోబు
 ప్రాయోజేదమితి సంక్షేపః ఏవమగ్రపిఘోధలం గుణప్రజ్ఞాతీనిధిస్తుగుణపదవశ్రీతా
 వశేదకతయోతిగుణబద్ధితోభద్రామాయాః నత్రచంచుపదవశ్రీతావశేదకతయోవి
 శుంప్రమపిజ్ఞాతీసిద్ధితితివాచ్యంభూతత్వసంకరసానీవాధకసలీనతేనత్రప్రజ్ఞాతీతావసంభ
 వాత్ జ్ఞాతీతావధియతసంకరసానీవాధకతావసంభవత్వేనత్రప్రజ్ఞాతీతావసంభ
 వదయనాకావాంత్యః చలీక్యరశ్చేదస్త్రులభ్యేతం సంకర్యాదానవశ్చీతిః యాచాచానిరసంబంధోబా
 తీభాధకసంగ్రహః చలీక్యరశ్చేదః సామీప్రయచలీక్యత్రేత్యం లాకాతావదేజ్ఞానీతీప్రేవాధకం

కోపికా

నా వల్లె స్తులల తపం, అ నూల నానతిరిక్త వల్లె ర తపం, ఘట తప రలవల్లెయో భిన్న జూలిత్వేవాధ రం, సం
శరణ పరపు రా తపం తా భావ సమా నాధిరరణ యోధర్మ యో ర ర త్ర సామావేశః భూత తప మూ తగిత్వ
దె జూగి తిత్వ, అనవ స్థా జూతె జూగి తి మత్వ, రూప హ నిః స్వ తేహ వాలి వత ర తపిత్తు ర రూప సర్వ హ నిః,
శిష్య సర్వ జూలి మత్వ, అ సంబంధ క్రు లే యో గి తాను యో గి తాన్వ ల ర సంబంధై న స మ వాయూ భావః
అ భా వా మూ గి తి మ త్వ సంత్రై పరిగం ల ఘట తపి తి నాం ప్రా మాణి ర తపి పి ర త్రై ప్త్యం త భాగి ప్రా న్య
య లి వ తి స మాధ్యై, ల ఘట తపి సర్వ తి, సంయో గా స మ వాయు రౌ రణ సంయో గే తి వాలి ప్తి వా రణాయ
సంయో గ భిన్న తే సా తే తి, సంయో గా స మ వాయు వా రణ ప్ర తే తి వాలి ప్తి వా రణాయ స మా వాయు తి
ప్ర మాణా దె రి లా లి తి నా రే వ న స్ప ద సోధ వ గి జ వ ల న తి య గి గ మ నా నాం సం గ్రహః, గ మ నేం త
రభి వల్లె, న యోధై ప శాది నా మ పి గ మ నేం త ర్భా ప్రా స్తి వ తి శం ర నిం యం, ప్రం తం త్రై వ సర్వ నియో
గ పర లి ను యో గా న హా గి సర్వ య ప్తి స మ్మ త తపి తి భావః, ప ర మి తా లి తి, ల ఘట తప మ గ్ర మూ తప

శ్రీ వాల్మీకి రచితే నన్తానతే తీర్థేయం సత్య యోగి ద్రువ బ్రహ్మచారి సర్వేంద్రియ సాధిక ర్దేవ వృత్తి త్పై నప
 రజ్జుమే వ ఘృడు తాప బీజాం నూన వృత్తి త్పై నాప రజ్జుమే వ ద్రువ బ్రహ్మచారి సర్వేంద్రియ సాధిక ర్దేవ వృత్తి త్పై నప
 ఘృడు తాప దిత్తి పర జ్జుమి తేవ వేద్యం సమ వాయు సర్వ భేదా నాస్తి తీగ వస మవాయు సర్వ భేద స్పృహ
 సమ వాయు వలే వాయు రూప వత్తా ప్రతీతిః సర్వ దితా లోకం ర్జు రూప సమ వాయు సర్వోపి రూపా భావే
 న తథా ప్రతీతి రభావా దితి తీర్థే ది తీర్థే పృథివి లక్ష్మణ సర్వ ప్రాథమ్య బోధ మా మా త్మ త్రితీ పృథివీ
 ది ఘృమ భేదే బ్రహ్మ భేదో గంధ సమ వాయు ర్కాళ నా తా వ భేద ర్తయ మా పృథివి బ్రహ్మ తీర్థ ది తీర్థే
 లోకా నాస్తి తీర్థే అత్ర తీర్థే యోగి భేదా భేదాః సంక తా నప దా భేదాః ప్రతీపాద ర్శ వై నైతి తథా వస్తు
 ప్రతీపాద క నా మ మా త్ర ము దేవ ప్రతీ లక్ష్మణం పర్జ్వ వసర్జితీ అత్ర ఘృడు ప్రతీప దే అతీ వాల్మీకి వా
 రణాయ వస్తు పదం లక్ష్మణేయ బి వస్తు ప రం లక్ష్మణేయ బి సర్వ పర్జ్వ వాల్మీకిః సర్వ మానవ తం
 తీపాద కే ప్రమేయ పదే తీ వాల్మీకి వారణాయ నా మ పదం లక్ష్మణే తా వ భేద కా వ భిన్న పదం

కౌ.కా.ప్ర.

౧౦ ఇవాతేనామసతావతీవాల్మీకిరతామాప్రపదమతీధేనియా. అరజ్జెజ్జనెలచరప్పిరవిత్తాధనెతి.
౪ సురభిగధంప్రతేసుభిగంధసాలసురభిగంధంప్రతీసురభిగంధసలీప్రతీబంధరతేనెతపద్యేప్ర
తీతనీనుపపత్తిరితీ. అతః శ్రీప్రగంధలవప్రతీబధ్యేః పుతతనీవలీజ తీవావః. అవయవంగంధసాల
వెతిసేప్రయసమవెతతీసంబంధనెతాలితి. తుపద్యుజ్జననానీయనాంగేర్యతాలీవా. రేంపెతీజ
లతావేదితమాదామూతీవాల్మీకివారణాయగంధసమానాధిరరణెతి. నత్రవారణాయప్రవలీతా
పరతీ. ప్రవలీతసూనీనవ్యతీతలీధ్యేరంపెనప్రవలీతవలీదాన్యః గంధప్రతీతీరితీ. సురభిశ్చలమి
తాలీప్రతీతీరితీధ్యేః పుదీవగంధసాలవెతి. సావేప్రయసంయుక్తేప్రసంబంధనెతాలితి. త్తప్రజులా
దా. యథాశలీతప్రవలీతనశంరతే. ననుతదాపితి. అనుగతేతరూపెనలక్ష్మణతాఘడరసంబంధం
నివేశలీతాలాదావతీవాల్మీకివారణాయతీ. సరవేదారతీ. వస్తుతస్తుసమవాయాదీనాంసమవాయత్య
వివేచనంసగతీయాలెదైవరూపెనత్యతనంబంధసలీజ్జ్వానాఘడరత్యేమోధలీం. నితలీపద్యేనితా

ది రూప లక్షణ గణన తల్పి తాప దిప్ర దహయితే. ప్రితల్ప మితి ప్రుత రాంతర జితే ప్రేదివి మిశ్ర నుషజ్య
 తే ఆత్రు ప్రితల్ప ప్రిధి వాల్ శ్శ రేరం ద్రియ శిక్ర త్ప్ర రూప విషయ లక్షణాంక్రంతే న విషయాంత గణిత
 త్ప్ర మితి ప్రిధి వాల్ ప్రే వధ త్ప్ర మత ఎవ మూలెపు న ప్రే విధి తుల్పిక్తిః సంక. శ్శ త ప్రతీ దేరయం. రేణు
 అని తల్ప ప్రిధి వాల్ ఎవ ప్రే విదలం వ ద్రియితే ఉద్దేశ్య ప్రమాణు సారే న ప్రుధ మం శ శర లక్షణ మా
 హా. ఆ త్తన ప్రతీ ఆ రయ తనం. ఆ వధేద రేం. ఆ వధేద రే త్ప్రం చ ప్రరూప సంబంధ విశేషం. తా భావయాద్వీ
 శ్శ లక్షణాం సంవక్షం తాద్య శమాహ. యుద వ శిక్ర ప్రతీ సుఖదుఖా నరేతర సాక్షాత్తా రావచేద త మితియా
 వతే ఆత్రాంతాల్ వయ వితేవ స తేతీ విశేషణా దేయం. తే న పాదాది నామ వచేద త తేవి పిత్ర ప్ర నాతీవాల్
 ప్రిః శ శర త్ప్ర తు న జూతేః ప్రేధి వితాప ది నాసం క రారే. తథే ద్రియ త్ప్రం న జూతీ రి తాల్ శయె నాహ
 శ జైత రూప య్జూతేతే. అత్తా దావతే వాల్ ప్రి వారణాయ స తలం తం. శ్రోత్ర తే వాల్ ప్రి వారణాయ. శ జై త
 రేతే. చక్షు రాదా విశేష గుణ సరే అను ధ్మా త రూపా దే సుతే నా తాల్ ప్రి ర్విరణాయో ధ్మా తేతే. ఉద్ధా

దీపికా

౧౧

తత్సం న జాతీః శుక్ల తాపీ దినా సం రోతే న చ శుక్ల తాపీ ది వాచీ పరీ నాశై త్రో ధ్వా తత్సం మితి వాచీం వాత్స
వా దాన్త ధ్వా తరూప తాపీ దినా రో రణా తాపీ ను చ తత్సంః రేంతు యు చుక్ల తాపీ ది వాచీ పరీ మను ధ్వా త్సం నా
నాత్సం రభా వ రూ డ వ తవ ము ధ్వా తత్సం తత్సం యో గాదా వ పి తద్ధా వ శ జై త రో ధ్వా త గుణం సం
యో గ మాదా యూ సం భ వ న లీ వా రణా యు వి శే షీతీ కౌలాదా వ తీ వాచీప్రి వా రణా యు వి శే షీ ద లం త్ర
త్రీ వా త వాచీప్రి వా రణా యు జ్ఞా న రో రణే తీ ప్రా చీ న మ తే వి ష యూ వ యు తేం ద్రి యూ వ యు వ నం యో
గ న లీప్రి త లీ ద్రి జ్ఞా న ర త యూ త దా శ్రయ సే లీప్రి యూ వ యు వ న లీ న వీ న మ తీ కౌలాదా రూ పా భా వ ప్ర
త లీ ద్రి సంప్రి ర షీ షు డ త ల యూ రో రణో భూ త చక్ర సం యో గా శ్రయ న లీ కౌలాదా శ్ర వా రణా యు
నం పదం న దా త్మ న జీ తే స తే త లీ నై వాత్స న లీ తీ వాచీప్రి వా రణా సం భ వ రేం గురు త ర శ జై త లీ ది
శే షు నై న త వాచీం త దా స తీ వర్త మ న స్థం యో గ స లీ జ్ఞా న మా త్రం ప్ర తే తా తు త్త మ తే త్రా తే
వాచీప్రి రి త లీ ల మ తీ వి స్త రణా ఎ వం తే తత్సం ద ధ్వా స లీ శ రో ది సా మా స లీ ల యు తీ న తే త లీ ధ్వాః

నను గంధవపుత్రువె శిశైవలయుచు సేసే సామంజు సేసే గంధగ్రాహక పరినితె జనమనుచు తమవంశజుల
 యుంగంధగ్రాహత్రుబాదు యుక్తమితిచూలమనుపచక్రమితాళి శంకంపరిజిక్షాక్షునిః తమ్ములం
 తమ్ములయెంజునకథననరతయావారీచమ్మెః గంధగ్రాహక మితిః ఉత్తరత్రురప్రబంధుయంశనగ్రాహకం
 తాళిదాః శీతస్వీ శిశునమానాదిరకరణితిః ఆత్మవిశేషణ ప్రయోజనం ప్రాశస్త్య ర్థతొలీ హాళిః బులభ్య
 జూతి సిద్ధిస్తు నై హజనక తావశేదక తయితి ధైయంః ఆనలీత్యర్థం ప్రాశస్త్య ర్థతొలీ తితిః నితాళి నితాళి తాళి
 జులశరీరాదిలక్షణం గంధవపుత్ర స్థాన శీత స్వీ శిశునమానాదిరకరణితిః నితాళి తాళి తాళి వినియా పణెత్త ర్థతొలీ తాళి
 వచనం ప్రాళి హాళి యూతాళి గంధవపుత్ర మితిః ఆపవచనం గంధవపుత్ర మితిః పనయ సప్త ర్థతొలీ తాళి
 సేసే తిః శుక్ర సూత్ర దనాద్య పరిణా ముః పరిపా కఃః త్రుప్తా తు ర్థతొలీ తాళిః ఆర్థ రజు మితిః ఆర్థ రజు
 నిః త్రుప్తా తు ర్థతొలీ తాళిః స్తువనాద్య జుస త్తం వలీ వస్తా పవతం శంకతే దేవీ శంకతంః నాద్యితిః పా
 ద్వివపు సాధకం పితదప్త హ్మముక్తావే త్తేజు సతావే శా వసాధకం పాతుమాహః గుణతావితిః పితనసు

దీర్ఘ కావ్యము

१०-२२ १०

౧౨ వనాగియాపతెజుసివిజూతెయిచేతరూపం సవిత్రయిలెపితం సువనాగియితచేచాధిపత్రుతచేర్లుప్రత
తీబలావేమచం చత్రైబునల్లనలనిచాగిధతయూపవేధిచిత్తం నసిధిచిటితీతనలెచిత్తాతీనిగిరస్తా
గుణతేసాలేప్రతచేర్లుతేనతదావత్తమశశ్చిలావదితీతికసువనాగిసలీవతీమగుణలావేప్రయూ
తొంటిత్తల్లం చలీస్తాపప్రపునీవత్తలీమానానుమానప్రయోజుకజ్జలం రావారనాయకాధికా
రణభావమనుకూలతరంగిచలీస్తావయిలీ. ఆతలీతానతలీ. సువనాగిసలీలావేది. ఆనుమానప్ర
యోగగత్తిచిధమచనెయికి. సువనాగిమచాధినివంతనతీప్రతీమంధకేఆతలీతానలసంయోగనతలీ
నుబిదలీమానప్రవలాచిధిరరణలావేయిజైచంలజైచం. యుధాప్రధిచి. జులమధలీస్తగిపువేలాదా
చలీచివారవారనాయకనతీప్రతీమంధకేరప్రతీఆగ్నిసయోగాసమానాధిరరణప్రవత్తచతీఘవేలాదాచలీ
బివావారనాయకతలీతానలసంయోగెసతీతీ. ప్రవద్రువాలీతరసేదాచితి. ఆతలీతానలసంయోగె
చితిమాప్రయికి. ప్రవత్తనాశప్రతీమంధకేరప్రవద్రువాలీతరసంయిక్యకి. ఆతలీతానలసం

[illegible]

వాస్తవ ముద్రా తీకారణ సలమవాత్సవ సల తల హవ పే యే తతయా సావయ వత్సం వినా వయవసం
భాలజు నలసలత సలసం వత్తునిమచ కల తావదితి సంక్షేపక యు త్తీర్ణ ద్రవలీధవం ననలీదానీమచి
నతావవే సత్తేతీ నితలీ ద్రవాలీనాంధవం సా సంభవాత్తా యోగీతీ వరమాణం నిష్కయాపాదీనాం మచి స
తావద్రవేతీ వ్రం సానాం భుం సానాం భవె న చుచా ప్రల యెసతావవే భావెతీ తీదితీ శజ గుణ క మితలీ
త్ర శజు వదితీ శక్త వేలతథా క ధనమాకాశం వ విశేష గుణ ఇతీ సూచ నాయు పుటా కౌతూహల
రాకా శబ్రతాలీ దివలీ వచార సూచిపాధి భూతత్వేన సాధ క తావదాకౌశ సాలీ నె ర్ త్తేప్రా మాణం నెతాలీ
చా వైదప్రతి ఎక తావది తీ అకౌశ సాలీతాలీదిగి నజ్జే ర్ త్తేపలీవిశు క్త భ్రమస్తవేతలచా సర్వత్రి
తీ సర్వదిగవచైత నెతలీధగి పరిశుక్త పరిమాణ త్తేమితి యుదిపరి శుక్త త్తే సాలీవర మాప్రయ
తాలీత్తు క తయూ పరమాణూరణు లర త్తే నర్వలీణు ర్ వరి మాణా వక్ష యూ పర మాణు పరిమా
ణ సాలీప ర్వేత్తు తావభావాలీ పరమాణు త్తే వాలీత్తు మదం లక్షణం మితలీ చలీతే త్రదాహా శ్రీ

౧౪

యూవ తపోమితి, వస్తు తస్తు లాభు వమేమోత్త రమేమోత్త త క లాభ ను సరణ వోజు మితి ధైర్యం
 అతి తాది వాలే వహారః, కాలప్రతిమూత అది నా అనా గతాది పరిగ్రహాః, అతీ తత్వం వహి మానవ్యం
 సప్రతియోగి యో, అత్ర సర్వత్ర కాల సర్వే షు ఉ క తయో శబ్దప్రాయో గయా పాతే తాది వళి వహార
 హేతుత్వం లసేర్వ తి ధైర్యం, నవ తాద్య శవ్య వహారః సూర్య స్పృం దాది రూపైః పాథియాదాయా వి
 సం శవ తే తే వా చ్యో, అ ను గత వ్య వహార సాల్ ను గత విషయం తినా సం శవ తే నాతి రిక్త కాల స్వేకారా
 దితి దిక్, సర్వే ధారణ తి, తాతీ ర్శ సంఖం ధే నే తాల్ ది, అత్ర విశిష్ట రౌలి ర్శయో రాధా రాధే య భావవిర
 హావే శ్రీం యాదేః సర్వే ధారణ తి శంక్తే వనావత ర తే తే భావః, ప్రాచాల్ రి వ్యవహార హేతు తి మూ
 తే అ తినా ప్రతి వాల్ రి పరిగ్రహాః, ఉదాయా వల సన్తి హిత యూ తాల్ వళి న్నాది ర్శ ప్రా, తద్వ్యవహా
 త యూ తాల్ వళి న్నా వప్ర తి వి, సుమె రు సన్తి హిత యూ తాల్ వళి న్నాది గుది, త్ర ద్వ్యవహా త యూ తాల్ వ
 ల్ల నాతు రక్తే, తా, జ్యే నాది ర్శ రణ మితి, స మహాయే న జ్యే నవది తల్ ర్శః, త్ర త్ర తయో మ ర్శ ధైర్యే

పి రొంయూం, నితల్విష్ణునాధిర రణ భ్రమితి, నచనితల్వింవిష్ణు నమా నందం బ్రంహ్మ తిశ్వ లాలి వి రూథ
 ఇతి వాచల్విం, అనంద పద నల్వి అనంద వ దధర్గ ర్తాంయూవచ విష్ణు న పద నల్వి విష్ణు నచ నితల్విధర్గ
 ర్తా స్పి ర్తా రణ విరూదాతీ, నచానంద పదస్థైల్వ తా దల్విశాధర్గ ర్తా మసి ధమితి వాచల్విం, అచరణ దల్విం
 జంబాం గి ర్తా రణ తాదల్విశాధర్గ సి ధిః, అనల్విధా నప్రం స ర్త లాపి సు ప వత్త్రః, అ బ్రా నందూ వా వగమె
 సుజనంధ్వి తూచామితి వల్వి దు బాభాతెడ ప చరయన్తి, నచనాస్త్రు నితల్వి సుజ విరాచల్విర సాల్విం గీర్తుల్వి
 ల్వి తల్విం మధిర జాల్వి నెన, అ రూపి బ్రాచల్వి తాదితి వాచల్వి ప్రతల్విత్త్రం ప్ర తుల్వి ధ్మూ ప రూప సల్విశా
 తు లాపితి తి భావః, అత్తు సుజాది వల్వి తి ర్త్ర తి, విజూ తియూల్వి త్తు మన ససంయో సాది రూప సల్విశా
 న సప్ర తల్విత్త్ర తా తూర్తల్విర, భావాది తి భావః, ప్రమాది తాపితి, న వెద మప్ర యోజుర మితి, శం
 ర్తల్వి, ర్తా ర్తల్వి తాపి వల్వి నంబ్ర తి భూతి వల్వి క్త తా తుల్వి నాప్రయోజుర తాపి భావాది తి దిక్, ఉపాదానగో
 చరెతి, యదల్విపిర త్తల్వి ర్తల్వి తి మత్ప మేవ నం భవతీ, త్ర ధా పల్వి పరూత్త్ర త్తల్వి విష్ణు నాదే జ్వి ర్తల్వి

జీపి కామ్ర

౧౫

కౌశికా

దిశం ప్రతిరౌరణ ప్రదళనాయయ ధౌర్జీ రితి ధేయం సర్వవిదితి. ఏదధా ఘటనః ఏశషయాపేణ
జన్తనం. లక్షణమూహాతీ. ప్రయాపమాతాతీర్థః. మూలజివాం ప్రతిశరీరం శంప్రపతి. నవావయ
ప్రాపవయా భావం. త్రుత్తు వై త్రాదిశరీరాణాం శ్చిన్త తేపిసి జోవభేదాభా వాదిదమసంగతం. ఏవంకౌయ
పూలీమాష్టతేపతివావలం సమానకౌలి కయోగ జుద్ధర్నాజ సలీశరీర తెదెన జివభేద స్థైలీవవివక్షిత
తేనాదోషాతీ. ఏవం వైలీశరీరావ శ్చిన్త భూగవాకీ సమానకౌలి కయోగా దలీజునాల్ సలీశరీరావ
శ్చిన్త భూగవ శ్చిన్త ప్రతి రీతాలీజివభేద స్థైలీ ధలీ ప్రతీలం. శరీరస్థైలీవతి. అనలీధామ సుష్కప్రతిది
నాం శరీరధర్మ తేవ సత్త ధామ్రసంగస్థైలీవాసంగతీరితీ శ్చి మానం. నాశాప్రత్య రితి. సమ వాయు కాశ
ణ నాశ సలీప్ర వలీనాశక తావదితి భావం. యోహామితి. భూతకౌలిక దళనవతి. వలీమానకౌలికౌ
శవళనవల్లం ప్రతాలీయ లీతే తల్లీ భవలాంమతెన సంభవతి వాక్త్ర ప్ల సావళనవతూభేదా దిలీభా
వం. అనుసంధానాయోగాదితి. అనలీధా వై త్రాణా సుభూతవస్తు సూక్ష్మ త్రాణ స్మరణా వత్తీరితి

భావః | ననుసర్వచరేతా వశేదానాత్మ నిసుబాదిసాక్షాత్త్వ రూపపత్తయో సర్వచరేతవ్యాప్తిప్రమాత్మ
 నోస్తు ఉభాపివిభుతావంగీకారే ప్రయోజనాభావప్రత్యక్షయో నశం రేతే నమధేబీతి | అనిత్యే భూ
 సంశనెతీ | యుక్త్యధేమపరిమాణంత్వదనిత్యేతి వాచీప్రితిభావః | భూతేతి | భూతసర్వయాగాదినా
 సంపాదితసర్వధర్మాదేర్హనం నాశః | అభూతసర్వభావగమ్యప్రాప్తిః తస్మాత్సంపాదిత్యధిగీ | రేత్యు
 తాత్మనడత్తరజస్తనసర్వతావే ఆకత్యుః | ప్రసర్తావేదితీ భావః | ననుజీవసర్వమిచ్చమేవాస్త్రాంతావ
 తామోత్తమోషః | సూక్ష్మసర్వదిపసర్వసర్వగృహవశేతేనామరూపసర్వవిజయసర్వసర్వచరేతావశేనప్ర
 భాప్రసరణాం గీతాంరాతితీవేత్త | తథాచరా యయా చాష్టతే సుఖాదిసాక్షాత్త్వ రూపపత్తయో రితిదిశ్చ
 నస్సంయోగాద్యేతి వాచీప్రి వారకేంద్రియభేదేషు ఉత్తమామోర్త్యలక్షణాపేక్షయా లఘులక్షణ
 మహా | ప్రచరేతావతే సతితీ | ఎత్తే రంమనప్రతీ | సర్వత్వనామేకసర్వమనసః ప్రరౌరేకసర్వజ్ఞ
 నదబాయామపరసర్వత్వదనుపపత్తిః | తస్మాదుత్పేనసర్వతేంద్రియై రేకదాసంయోగాభావాది

దీపికా
౧౬

తీర్థావళి విభిన్నతీర్థ భావత్య సలపరమ మహా త్పరిమాణ వజ్రేన ప్రాదుర్వర్త్య మోక్షా నవరౌచ్యతీ
భావళి అభావాదితీ విభుభ్యయ సంయోగాన భువీ పగమాది తీర్థావళి జ్ఞానానుత్పత్తీ తీర్థావళి
సాలీ నమవాంక రారణజు సలీత్పనియ మాదితీ భావళి విభు భ్యయ సంయోగాస్తీ తీర్థ సలీనితీ
తీర్థానాన మవాంక రారణక్రియాద్య సత్వే పి నక్ష్రపి రితి భావళి మాత్రపదమితి యదలీచి వర్ష
త్తాత్రాత్రాహాళీత్పరి వర్ష తరాత్రాహాళీత్పరి సత వర్ష త్రాహాళీత్పరి తత్త నరూపి సంభవతీ తథాచిత్త
గిం బ్రయాత్రాహాళీత్పరి సతీ వర్ష త్రాహాళీత్పరి త్త దిలీ ధైలీయం గుణపదమితి నక్షైవమపి ప్రభాషి
త్తీ ఫం యోగై తీ వాళీప్తి రితి వావళిం త్త త్రాహాళీ వర్ష త్రాహాళీ గుణవిభాజు రథర్ష వత్పరిపరళి
సానెనాదోషాచీ అతం వనపరమాణు రూపా దావ తీ వాళీత్పరి రితి యోధళిం నముదాయుపతేతి
వకారె నాతి తిత్త త్త రూప వళి వళైధర్మ వాళిపళి వళిత్త త్తే త్త వాళిపళి వళిత్త త్తే త్త వళి
దముపలక్షణం ఎ ర్తే త్త త్త రూప త్త త్త త్త రూపానా మెత్తే త్త త్త త్త త్త త్త త్త త్త త్త త్త త్త త్త

నెర్ర ప్రాగభావాది నాం కల్పనెనా నెర్ర రూపెను విప్ర బలాల్ రొరక ప్రతీతి విషయ భృతల్ప నెనవ గారవ
 మితి రూపకా త ల్పెనెతి సమ వాయె నెలాదితి ప్రసంగాదితి బ్రహ్మవాక్య ము ప్రతిసమ వాయె
 వైవరూపస్య రొరక తాపేదితి భావః రూప సమ మెతల్పం సాప్రయ సమ నెతల్ప సంబంధెన రూ
 వం ప్రతీత్యల్ప ప్రయోజక మితి ప్రతీత్యల్ప విషయ ప్రయోజక మస్త్యి వత్సర్గః గారవ తాప
 దితి సాక్ష్య సంబంధెన రొరక తాపేదితి యా గారవాదితల్పః ఏత్ర వయ వక పాతై రొరక భుడ
 సాప్రవాక్య తాపేను తూదే నప్రసమ వాయె సమ నెత సమ నెత త్ప సంబంధెనైవ రూప
 సాప్రయోజక త్ప మంగే క తర్కవల్పం ఎవం వత వేద్యో భాను వపత్తి రపిప్ర ప్త వాల్ ప్రతీత్య
 తాపేను పవతల్పి ఎతెన విప్ర రూప వ బుప్ర రసూఞ ధేల్దితి శం కానిరస్తా బ్రహ్మ తాకి రకాసన
 సాప్ర ప్రాధాన్య దనుప ప తల్పా వేన విప్ర ర సా వధే రితి సంక్షేపః రసల్పితి రసప్ర హ్యో గుణ
 విభాజ రూపాధి మత్పై తాత్ప్రయః ఎవం గ ధలక్ష్య గెవి మాప్ర పర మితి వక్ష్య ర ప్ర హ్యో

బీపి కావ్య

రౌళి

౧౭

సిం త్రియగుణవిభాజకౌపాదిమభ్రమితితు ఫలతాభ్యః పరమాణుష్యైవపాకప్రతిపరమాణు
ష్యైవపూర్వరూపపరావృతాదీజనకతేజసంయోగప్రత్యభ్యుపకారవ్యవస్థాభ్యంసంభవయ
తీనజ్యైణురౌదావతిఅమనిర్మిత్రసతీసాలమఘటనాశ్చపారమాణుఘటనాపాంతరౌత్పత్తివితల్
నవియః త్రప్రపరమాణురూపేణవయవిశేషాకౌనంగీకౌరౌదావా రౌరణరూపమితిపరమాణు
ష్యైవపాకంవదతావైశేషిరౌదామయమాశయః వెవగాశయవతాతేజసాపరమాణునామభి
ఘాతసంయోగేసప్రవశ్యంపాతుషుక్రీయాజ్ఞాయతేత్తతేవావిభాగః తతఃఆరంభరసంయోగ
నాశ్చేతనవశ్యంయూవదయవిశాశః తతఃప్రేతంత్రేయపరమాణుఘటనాపాంతరౌత్పత్తి
ప్రసరద్యుచ్చితిఘటతసామాక్రీవవాత్పరమాణుషుక్రీయావిభాగాదిపరేణయథాజ్ఞితమహా
వయవిషద్యం తయత్పత్తితితి అవయవిశ్రేపిపాకంవదతావై యూర్యేయౌరౌనాంభ్యయమా
శయః । తేజసాపరమాణునామభిఘాతసంయోగేపిత్రసనీయమతఃఆరంభరసంయో

[illegible]

బీజి రావు
౧౮

75

ఐకారణత్వేన తు ప్రమాది వాచ్యమితి భావః । సాభిప్రాయం తాభావతేషామప్రతియోగిభ్యో సాభిసామానాభి
 ర్కరణోభిభూయ సంబంధేభావప్రమితే తు నిష్కర్షాధిగతిః । సంయోగనాశకప్రతీతిః । నచ త్వదావేద్యం
 యోగే । తివాచ్యమితి । తస్మాత్ప్రతియోగివిధియానాశం ప్రతీకారణత్వాదితి వాచ్యం । ప్రతియోగితా
 సంబంధానవభిప్రాయానాశనిష్కర్షానభిప్రాయానితానియాపితజ్ఞానకర్తృవివక్ష్యణేనాదృశాదితీకేచిత్ప్రకరణం
 సంయోగనాశకప్రతిభిప్రాయనియాపితజ్ఞానవాయావభిప్రాయకారణభిప్రాయనితనిష్కర్షాధిగతిః । ఎతత్త్వభిప్రాయ
 గ్రాహకం గుణపదమిత్యాభిప్రాయః । విభాగప్రతిభిప్రాయం చుప్రతిభిప్రాయనితానియాపితజ్ఞానకర్తృవివక్ష్యణేనాదృశాది
 తీకేచిత్ప్రకరణం సంయోగనాశకప్రతిభిప్రాయనితానియాపితజ్ఞానవాయావభిప్రాయకారణభిప్రాయనితనిష్కర్షా
 ధిగతిః । పిండిభావే తీకేచిత్ప్రకరణం సంయోగప్రతిభిప్రాయనితానియాపితజ్ఞానకర్తృవివక్ష్యణేనాదృశాది
 తీకేచిత్ప్రకరణం సంయోగప్రతిభిప్రాయనితానియాపితజ్ఞానవాయావభిప్రాయకారణభిప్రాయనితనిష్కర్షాధిగతిః ।

శ విభాసాసమ వాయుకౌరణం దలదవయ విభాసా నిమిత్త కౌరణం తపోతేయేతు అపూర్వశబ్దః
 సమ వాయుకౌరణం పత నాది నిమిత్త కౌరణ మితి వివేకః దభిగతానుజ్ఞానామితాబ్దిః జ్ఞానభేదా
 త్రం లక్షణం జ్ఞానామితాబ్ది ను వభివసాయ గమనీ త్వం తం జ్ఞానభేదసప్రమాణసి అథ త్వసూచనా
 యః తథాహి ఘటమహం జ్ఞానామితాబ్ది ను వభివసాయ సాబ్ది ను గతభర్తృమంతరానుపవస్త్రభి
 నతనభివ్రేకతని వభివయూలాభువా జ్ఞానీభి సే ధికి బ్రదం వయూ ర్త సభ్యవభివహారహతు రితి మధి
 ప్రియాప ర్థన మితి భావః సంస్థార త్రి విధలాభిదాహాభావనాభివ్రేతే ప్రతభిభిజ్ఞాయా మతి
 వాల్మీ తి సూయం దేవరత్నప్రతాబి దాబి ర్క రక ప్రతభిభిజ్ఞాయాం త్రత్త దేవరౌలవృత్తి భేదావత్త
 త్త సంస్థారజునభివ్రేసభి సతేనత్త త్త తి వాల్మీ రితి భావః మాత్ర తేతే యదభివీ సంస్థారమాత్ర
 జునభివ్రేం సం స్థా తరేతరాజునభివ్రే సతీ సంస్థార జునభివ్రేం త ప్రసావితావసంభవ తేత్త త్ర నం
 స్థా రే తరాదిజునభి వ్రే సతావేత్త త్రదాపి వత్తురాదభి నభి త్వే సతీ సం స్థార జునభివ్రే త్త త్ర యః

కౌశిక
౧౭

మనసయం మూలైత్తు వృత్తిత్తు త్రు కౌర కౌర కౌను శ్చవ వ్రతి సప్త మరీధిః ॥ ఏ శై ష్చ త్పమాప్రయ
తా సంబంధే నాను శ్చవాప్యం య తథా వత్తు ద్భవీ శ్చ ష్చరీ క త త్రు కౌర కౌను శ్చవ త్పం య తథా ధాన్య
శ్చవ సలీలక్షణం త్రు శ్చిదాధిః ప్ర కౌర కౌ త త్పం ప్ర కౌర తావ శ్చే దసంబంధే న ద్రాహంబం తే
న కౌలి క సంబంధే న శ్చు కౌలి దౌర పత్తు సత్తి వే దం రజ త మి తీ శ్చ మో నా తీ వా లీ త్తిః ॥ న వత్తు ధా
పి రం గ త్పే న రజ తా వహ గా హి ని రజ త్పే న వరం గా వ గా హి ని వ్ర మే రం గ రజ తే వ్ర తా లీ కౌ ర క స
మూ హంబంబ న శ్చ మే లీ వా లీ త్తిః ॥ త్రు త్రు రం గ వి శై ష్చ రీ క త్పం గ త్పే త్రు కౌ ర క త్పే యాః
రజ త వి శై ష్చ రీ క త్పే ర జ త త్పే త్రు కౌ ర క త్పే యా శ్చ స తా వ ది తీ వా వలీం త ద్భవీ శ్చ ష్చ రీ క తా వ
వ శ్చి త్ర త త్రు కౌ ర క త్పే వి శ్చ శ్చ ను శ్చవ త్పే యా వా ధి వి వ ద్రు ణే నా దూ షా ష వే ॥ త్రు దా హి య
యో వి షయ త యో ని రూ ప లీ ని రూ ప ర్శ భా వం త న్ని రూ పి త వి షయ త యో రే వా వ శ్చే ధా లీ వ శ్చే
ద ర భా వ వ్రతి సి ధాం తం ద ధి త శ్చ మే రం గ త్పే త్రు కౌ ర క త్పే తా యాం రం గ వి శై ష్చ రీ తా ని యా వీ

త ప్రసరితజుతప్రప్ర కారతాయాం చరజుతవి శేషబీతానిరూపితప్రసారీసత్వేనరంగవిశేషబీ
 తా కలాపవల్లిప్రరంగప్రప్ర కారకత్వం జుతవి శేషబీ కలాపవల్లి నజుతప్రప్ర రౌరకప్రయోగభా
 వాన్తాతివాలీప్రిః స్మృతీ వాలీప్రిః త్రయో ఆనుశ్చవత్ప్రనివేశః ఎత్ ప్రలమనుపరంస్మృడు శ్చవష
 వీతీ ననుత్త ద్వీతీతలీసలీతదితరణే బ్రతలీధ్వికతయా ఘటే ఘటే ప్రమితిప్రమాయామవాలీప్రిః
 ఆదేలీయ తాయాగ్గి వలీతలీనియామ ర్తతయా తేన సంబంధే నఘటే దూపప్ర కారాధి కరణాప్ర
 సిద్ధేరితౌళీశయ నశం క తే ననుఘటే ఘటే తప్రమితి తీ త్ర ద్వీతీతలీసలీ తతసంబంధి నీ తలీధ్విః
 ఎవం చఘటే తప్రసాలీపిఘటే సంబంధి తయా తాదలీశప్రమాయామాధేయ తయాఘటే సం
 బంధి ఘటే వి శేషబీ కలాపవల్లి నఘటే ప్రాకార కత్వే సలీసలాపీనావాలీప్రి తితి సమాశ్చత్వేయ
 త్రతీయధాధానిను శ్చవలీవేతలీవరౌతేనయధాధ్విస్తలీతలీవళేదగ్గి యధాధ్వి స్తనయా
 త్రసలీప్రమాత్వేస్తలీతీ కరణ సలీప్రమాణాం తరతా పత్రి తితి భావః ఆతివాలీప్రి తితి సంతయో

౧౦ గాభావవలీసంయోగభావవలీసంయోగప్రారోహశీపీసంయోగీశ్వరాయదశధేదేనెటియదవధేదేనయత్న
 బంధావళిస్త్రప్రతీయోగితాశయభావఃపదవధేదేనలినహంబాధేనత్రప్రకారానుభవసలీపవర్త్యతావ
 తిత్తభిఃసంయోగభావావధేదేనెటిసంయోగాభావావధేదేనెటిభిఃసంయోగావధేదేనెటిభిః
 దేనసమవాయసఃబంధేనసంయోగసలీపభిఃసంయోగదమవధేయంబ్రహ్మవాయసలీపవర్త్యసంయోగావప్ర
 కారశీప్రమానురూపేనవాలీపీవర్త్యరజుతలీపీదిప్రకారశీప్రమానురూపంబంధావళిస్త్రప్రతీయోగితా
 శీప్రదభావవాసీయత్తప్రభిఃసంయోగసలీపభిఃసంయోగదమవధేయంబ్రహ్మవాయసలీపవర్త్యసంయోగావప్ర
 యోగితా యోగప్రకారతావధేదశసంబంధావళిస్త్రప్రభిఃసంయోగదమవధేయంబ్రహ్మవాయసలీపవర్త్యసంయోగావప్ర
 వాయసంబంధావళిస్త్రప్రవప్రభిఃసంయోగదమవధేయంబ్రహ్మవాయసలీపవర్త్యసంయోగావప్ర
 రవధేభావీవధేదశభావలివర్త్యదేనప్రమేరంశరజుతలీపీకారకప్రమాదయాంరంశతావధేభావప్రజుతా
 దితిశీప్రతలీపీతంశతలీప్రకారశీప్రయోగసంయోగీశ్వరాయదశధేదేనెటియదవధేదేనయత్న
 సూరీపర్వనవాలీపీప్రసంగఃతస్మాదితలీభిఃసంయోగదమవధేయంబ్రహ్మవాయసలీపవర్త్యసంయోగావప్ర

సంభంవతీ పీ నామా నశీలక్షణం శ్చు డ యుతీ ప్రమా యు ర రణం ప్ర మాణ మితీ అసాధారణ తేతీ దిరాలా
దలీ యు తే కారణ తావ వళి ప్రం ప్రతేవ కారణ తావతీ అనుభవ ప్రవాళి పరీ ధత్తా వ షిప్త ప్రమా వరీక్షి కారణ
తాని రూపి త కారణ ప్రమాప ప్ర మా సాధారణ త్పీ సరీ త్త్రా సతావే బ్ర తీ వాళిప్తిః వాళి వార వతేవ సతీ తరీ
పి వత్త వరీమత శ్చా ధ్మ ప సం యోగా దా నాతీ వాళిప్తిః శ్చా త్ర మన స్సం యోగ వత్తా వా వాళి వాళి వారః
సంభ వతీవేతీ నశ్చా త్ర ద్రి యో ర రణ లక్షణ వాళిప్తి రి తీ వ దం త్తీ యు డ్రి లం బా త్ర వత్త కారణ సతావే
దస్త్ర తా రణ తే సాళి సాధారణ త్త ర తయో కా లాది షు తాద్యో వ కారణ తావ భావా బ్ర తీ వాళిప్తిః వాళి వా
రతేవ నాళి మతేంద్రియ సం యోగా ది ర మే వ కారణం ఎ త చ్చ విం గ ప కా మ శ్చా ని ను మా నమి తీ మూల ఎ వ శ్చ
డ భ వ మ్మతీ అతవ వ మ శ్చం కా త్త ర ప్రవీర్తం త చ్చ తిం గ ప కా మ వ శ్చా గ్రంథే న తు న వాళిః అధి ర మ మ్మ దీ
య మ శ్చే ప్ర భా యా మ ను సంధే యం నియ తే తీ నియ త త్తం వా వాళి ప ర త్తం త చ్చ రా స షా త్త న్న
సంభ వతీ త్త్రా న శ్చు డ కారణ తావ ద్రి ప్ర సక్తి రి తీ భా వః ప్రా భు వ్తీ తీ శ్చ వాళి ప ర త్త సరీ సవి
న్ద శ్చ త్తే పి ప్త ప్రా త్త కా ల వత్తీ ప్ర సాళి సత్తే న నా తీ ప్ర సంగ వ తీ భా వః కారణ తా వత్తే ద ర సంబంధే న

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

విష్ణు శాస్త్ర

۷۸

రో రో శి శ ర శ శ రో రో వ శ వ శా త్రా శే యే నా వ శే ది న వి ద శే మా నా త లం తా వా వ శ్రు తి యో గి తా వ శే ద శ
 తు శ శ్రు త శ్రుం త న రూ ప నా రో ర న త వే మి తి స ము ది తా ధో ని మో ధ లో గి రో ర నం సా శే ది తే త్ర స శే ని య త
 పూ ర్షే వ శ్రు తి తా వ ది పి షా వ గ్ని మం ధాం త రే పు న శ్చా సి ధే గ పం చ వి ధ తే వే పి మ జే రో ర మ తా శ్చి త్రా యే నా వా
 త్రు చి ధే తి యె స న శ్చా వ తే తా వ ది యె తం తు నా స శ్చా వ య స శ్చ తం తు రూ ప స శ్చ యం ప డం ప్రా తి పూ
 ర్షే వ శ్రు తి శ్రు మ వ గ మ శ్చ తం ప డం ప్ర తి త్ర తం తు రూ పం తే నా న శ్చా సి ధ మి త ల్ లో ధ గ్ని ఆ త్ర స శా త శ్చ
 మె ర జ్ఞా న విషం య శ్రుం మో ద్యం తం తు రూ ప సా శ్చ ప స శ్చ ప డ పూ ర్షే వ శ్రు తి శ్రు జ్ఞా నే న తీ వ్ర స శ్చ తం తు
 రూ ప శ్చే ధే వ విషం య తా వా త్తే వా శ్చ త్ర ధా వ తం తు రూ ప మ న శ్చా సి ధం ఎ వం తం శ్ర స శ్చ పూ ర్షే వ శ్చ
 త్తీ శ్రు జ్ఞా న మ పి త త్ర విషం య రే మె మె తీ త్ర ద ప శ్చ న శ్చా సి ధ మి తి షా వ గ్ని యె నే త ల్ లో స శ్చ తం త్రా వ శ్చ
 య వ శ్చ తి రో ర వా చి నే తి య స శ్చ త ల్ లో స శ్చ వ శ్చ తం త్రా వ శ్చ య వ శ్చ తి రో ర మా న శ్చ స శ్చ తి వి శేష నం మో
 ధ లో త న న త ధా భూ తే న తం తు తే వే న తం తూ ర న శ్చా సి ధి గ్ని న వా తం తు సం యో గ స శ్చ తం తు నా న

మానవీధాసిధిరి తిసంక్షేపః బ్రహ్మజ్యోతిరేకప్రాయః తై న్యాయవల్లితే రేఖాలోయత్తదనవీధా
 సిద్ధమితి తుపర శబ్దం ప్రతీతి ఆరాశత్యం హి శబ్ద సమవాయీ రోరణ త్వం తద్ధావశజ్జ రోరణ మ
 గవీహి తవేత రాశాశసాలీ రాశతేన ఘట ప్రాభవ్యత్తి త్వశత్య మిలాల్ రాశాః నవీధాసిద్ధిత్వ
 ధనిః త్రైవం నియతపదంబ్రా ఆనవీత్ర క్షవీప్రతీ ఆచార జుష్ట రే శంధం ప్రతీక్షవీప్ర నియతమా
 ర్వవీప్ర నాగంధత్రా గభాతే వైవచార జుష్ట రేచి తత్సంభవే రూపత్రా గభాత్రా నవీధాసిద్ధిత్వ
 ధనిః త్రైవం నియత పదంబ్రా ఆనవీత్ర క్షవీప్రతీ ఆచార జుష్ట రే శంధం ప్రతీక్షవీప్ర నియతమా
 వచారణ సంభవాదితీ తేజ్జ ఘట సామానవీప్రతీసనవీధాసిద్ధిసంభవాత్ ఆనవీత్ర ఘటభిస్తేప
 డాదౌ క్షవీప్ర ప్రాభవ్యత్తి నగ్గ తంతాదీత్యో ఘటా భృతల్లి సంభవాదితీ నవీనాః ప్ర నరేవ మా హుః అథు
 నియత ప్రాభవ్యత్తి న ఎవరారల్లి సంభవే తద్విస్త్ర మనవీధాసిద్ధిమితల్లిక విధ త్వ మేవానవీధాసిద్ధిత్వ
 లఘుభృత వశతేరభూతముపస్తి తీభూతం సంబంధ భూతం చ త్రై ప్రప్ర ధమయ నే కడ్ర మ్మలావేషయ

కోపికాపు

యోమమతేవేదితేయం గంధంప్రతిరూపప్రాగభావాపేక్షయాగంధప్రాగభావేగంధసర్వప్రతియోగినడపక్షే
తతేవేనశిష్టాంత్రమవశ్చేతేః త్వతోయదండత్వేదండరూపాద్యేవప్రాప్తయోదండాదాసాప్రయదండసంయోగా
దిరూపపరంపరయోగురుతపోవేదనంచేతావత్తైవసిద్ధావేనానసర్వధాసిద్ధిస్త్రైధాపంచధాతేతిప్రపంచోప్రస
త్తుత్యైవప్రాప్తయోనవనియతపదంచేద్యగం తాసభాదేరసర్వధాసిద్ధ్యైవైవవారణాదివాచ్యంయతః
అనర్వధాసిద్ధ్యైసాన్వననుగతసర్వదుర్భవతయాయుప్రయుప్రప్రామాణిశానామనర్వధాసిద్ధ్యైవైవవా
రఃత్వత్వత్వైదకూడంనివేశనియంలఘునియతేతాదీదికంతుభేదప్రతియోగీత్వత్వత్వైవైవపరివా
యకమిదంచత్వత్వైనియతానంతరాసభాదేనామైవేననియతత్వైవైవచేషణేవైవవారణాత్వత్వత్వైవ
కూడనివేశగౌరవంనియతానాందండతాదీనాంతైనాయతాత్వత్వత్వైవైవచేషణేవైవచేషణియమిత్వ
చిసంధిరితిత్వత్వైవైవసమవేత్తైవైవచేషణేవైవచేషణేవైవచేషణేవైవచేషణేవైవచేషణేవైవచేషణేవైవ
ద్యేతేతద్దత్తవచ్చప్రప్రతితదత్తవచ్చప్రసమవాయకౌరణమితిపదాధ్యక్షః కౌరణసపద్యేతేస్వకా

రబీకాళణే న ప షే న తల్పే ధర్మః ప్రాంతం తు రూపం ప డాది రం ప్ర తి తు రేతం స యో గా దీనా మ స మ వాయి
 కా రణ క్షౌఢి ప రాధర్మః (కౌ రణ) త్వ వారణాయ త్త త్వ ద స మ వాయి కా రణ లక్ష్యే నే త్త త్వ ద్వి త్త త్వం దే
 దె య మి తి ది రే న ను తు రే యు విషయ తా ని రూ ప క సర్వ ని వి ర్త ఖ ర జన్మ న సర్వ ని రూ ప క తా స మం ధే
 న త్ర కా రతా శూ న సర్వ మి వ వి శే ష్య తా సర్వ సం స గర్త తా శూ న సర్వ సం శ వ తి వి ని గ మ నా వి ర వా ది త్ప
 తో లక్ష్యే న త్ర యం ద శం య తే వి శే షే తే వి శే ష్య ది వి ధ యా వి శే ష్య ది న వ గా తా జన్మ న మి త్ప ధర్మః
 తథా చ జన్మ న త్ప ఘ డ తం వి శే ష్య తా శూ న సర్వ సం వి శే ష్య తా శూ న సర్వ సం స గర్త తా శూ న సర్వ తే తే
 క్షౌఢి త్ర య ప ర్య వ సే త మి తి భా వః (కే చ త్త) ని త్ర కా ర క త్వం ప్ర కా ర తా శూ న సర్వ సం (ప్ర కా ర తా భా స మా
 న తై వి శ్వా ప్ర తి యో గి త్వం స మ సా గర్త వ శి త్ర విషయ తే తే యా వ తే తథా చ స మ స గర్త న వ గా తా జన్మ న త్ప
 మె వ స మ స గర్త శూ న సర్వ మి వ వా లక్ష్యే న త్ర యం ఖా ధ్య వా ది త్ప త్త త్వ దే వ మూ లా ధర్మ యా వా వి శే ష్య
 తే తా ల్ప యః స్రు చింత్యం వి ధ్వాంతం స మ స గర్త తా యా వై వే లక్ష్యే న విషయ తా త్ప

శాశికా
౨౩

కల్యేననప్రకారకజన్మనభ్యయోపయోగే శారవానవకాశాదితీదిక్నివికల్పికసాలీలేప్రియతయాత్మ
ప్రప్రత్యేక్ష్యప్రమాణసంశ్చవాదనుమానప్రమాణయతీశారితీవిశిష్టజన్మనలవేదితీవిశిష్టము
ద్ధింప్రతీతిశిష్యపాద్యనసర్వకారణతాప్రప్రయోజకత్వశంకేలీభావంఽనవస్తప్రసంగాదితీస
వికల్పకల్పకల్పశిష్యపాద్యలీనవిశిష్యపాద్యనజన్మభ్యయమాదితీభావంఽవిశిష్టపాద్యసం
బంధావగాహితీఽత్రప్రత్యేక్ష్యశిష్యపాద్యయంఽయోధ్యంమనప్రంప్రియేణేదిసంయుతపాద్య
ప్రత్యేక్షననాన్వయంఽవచమగ్రపిఽత్రప్రత్యేక్ష్యసంగ్రహాత్మఽత్రమనసానంయుజ్యతేతతఃప్ర
త్యేక్ష్యజన్మనముభ్యదళితప్రతీయోజనాంతరేణఽకథంశ్రోత్రసంబంధప్రతీనవశ్రోత్రసర్వశిష్య
యాపజ్యేనతతమవాయోదూరస్థవజ్యేప్రత్యేక్ష్యప్రతీశంక్యంఽతీప్రసంగభయకేణేదివరావళి
స్తభ్యానుయోగేకల్పవిశిష్టసమవాంఞ్ఞైవప్రత్యేక్ష్యలవంశీకారణతాద్యవసంబంధస్య
దూరస్థవజ్యేభావాదితీభావంఽప్రథమతర్థభేదంఽసంయోగేననభసివజ్యకల్పద్యుతేతనవ

దోత్రై శ్రుశక్తాః పతేచేవం ర్రమేణ నిశ్చలదిక్ పథే దేనశ శ్చైవ త్రైరంగి కరణ తయోత్తదం శేపి సాచు
 నిర్వాహా యూహా కదంబేతీ త్రపువలివలీ అత్రై దమవధేయం విశేషణవిశేష్యే వాస్త్రాత్రునవిష
 యుతారూపః ఆపితు స్వేయాపసంబంధావళిస్తా ధా రాదేయ భావబలతేత్రై వలీచస్తా పలీతే విషణలా
 దేనాం సంయుక్త విశేషణ తాతావేదియాపేణబహువిధ తేపలీనుగతానతేత్రై వక్తే యావేస్తే వపరిగణ
 న్నాస్త్రపృష్టిధళిహానిః నజైవం సమవాయ తేస్తే వ సంయుక్త సమవాయ తావేదియా మనుగయః కం
 తోనక్రీయ తవతివాచలం ప్రతం త్రై వసేలీతావేదియాను సారణదోషాదితీ ఎతేనాభావ
 ప్రమాంయాః విశేషణ తేవేస్తే భావసంస్థి ర్షణజనలీ త్రైవదళాననత్రై మాణాంతరత్వం ప్రతలీ
 త్రైది ప్రమాణాంతరత్వం ననుతనుపల జైః ప్రమాణాంతరత్వం నగోకారే ఘటాపల జ్ఞిదభాయాం
 తదభావ ప్రతలీత్రై పలీః మయతతే తు అనుపాల తావేత్తు కప్రమాణాంతరత్వం భావాస్త్రై పత్తి
 రితి భావశంకాం పరిజహి ఘటాః యోగాలీనుపల జై రింత్రైయ సహకారి త్రైయాత్రై వనిర్వా

ಪ್ರತಿಪದ್ಯ

[illegible]

పలజ్జలీభావః ఆభావప్రత్యక్షే తారణం ననువ్రత రరౌరణ విరహప్రయోజ్యజీవ వలజ్జలీభావవచిసూ
చితం అత ఏవాంధకారే ఉపలంభాభావసత్వేపినఘటాభావప్రత్యక్షే మితాలీహుః నవీభావప్రమా
యా మిత్రయసలీకారణజ్జీమనుపలజ్జే సహకారీభృంశత్ర భృయాకల్పిణీయంత్ర దపిత్తయాను
పలజ్జే రేవకారణజ్జీకలనం వరమితాలీశంకాలీభావాధిరకణ భూతలప్రత్యక్షే బ్రంధ్రయ సాలీవజలీయ
పెత్తేణీయలీతయాక్షుత్తు పైవేత్త్రయ కేరణతేనాభావప్రత్యక్షే పపతావసు పలజ్జే విజ్ఞాయులి
ప్రమితీకరణజ్జీమయుక్త మితాలీహ అధిరకణేతీ ననువిశేషణ విశేషభావాశ్శీలసంబంధం అపి
కర్తః కలునియ్యః భృంశ తలీతలహ విశేష విశేషణ భావవచి అత్ర దంబోధ్యం ప్రత్యక్షేంద్రీ
విదం తోరీక మలొకేంరంవేతీ లొకేర భృంశ విషయతా విశేషం తాకేకే షోధాః సన్ధి కళ్యాణంకా
రణం అతొకేకే తుసామానలీలత్తేనొజ్జ్వానలత్తే నాయోజులత్తే నవేతీ త్రీవిధమాసత్తీః త్రుప్ర
సామానలీలత్తే తొధూమలపిడి రూపాలజ్జేన్ద్రు నరూపాసామానలీలత్తేనం ప్రరూపం విషయోవాయ

బోపి కా ప్ర
౨౫

సంప్రదించి ప్రతిపత్తిః । సామాన్యయాణాం నిశ్చలదూరమాదనాంతలా రీర ప్రత్యక్షై డపయుజ్యతే । ఆత్మ
 తానాగళధూమాదిభు చక్షు సంయోగాదే రసం శ్రవాదిం ద్రయాణా మసంస్థి కే చ్ఛానాం । ప్రత్య
 థై జనర తావే బిష్టా నలక్షణా తు సురభి చందనమి తీ వాక్షు షో ప నతభానే నార శ్చేదవాక్షు షో యో
 గబిష్టా కర్షో సం శ్రవా వే । ఎవంయోగీ నాం దేశకాల విప్రకే ష్ట పదాధి ప్రత్యక్షై యోజ్యత్తు ప్రత్య
 సత్తీ రితి సంక్షేప రిప్రతి తరగి సామాన్య బోపి కా ప్ర కా శ్చే శ్రవ వ ద పి తే ప్ర త్యక్షై పరి శ్చేద్యత్తు

శ్రీ గణేశాయ నమః । అనుమానం లక్ష్యయతీతి । ప్రత్యక్షై పజీవక త్పి సంశయై అనుమానం నిరూ
 పయతీ త్యర్థః । పరమ శ్చేతనీ ప్రత్యక్షై ప్రమిత్యేష్యయా । నుమితే విలక్షణ ప్రమితే శ్చే
 నానుమాన సలీ ప్రమాణాంతర భ్రంసి ద్యు తీ తీ భావః । విప రిత బిష్ట సోత్త ప్రత్యక్షై ప్రతి వి శ్చే

పదశాననలీతామలమం గీతంభూతాం మతమ వలంబులీశంక తెనవితి. స్థానం ప్రదుషసంశయ
తీ. ఇదంవిరుద్ధభావదవీయం రోషం క సంశయాం గీతాతే న పరేతం స్థానం ప్రరక్షేతి. స్థానంభూత
ద భావప్రదుషత్వేతద భావ రోషాపి కేతలేభిధాన తాలీహంక. ప్రదుష ఎతేతీ నిర్ణయ సూచనాయత్
త్ర సంశయోత్తరప్రత్యక్షేతి. అ నువలీవ సాయ విరూపాభాదితీ. ఇద ముపలక్ష్యం. ప్రదుష మ
నుమిసామీతలీనువలీవ సాయ భావేన ప్రమాణభావాదితలీచి ద్రుష్ట వలీసంశయోత్తరప్ర
త్యక్షేజనని రంతులీ వల్లలీ మాన పక్షేతాయాం పరామశాసనాకారితేపి ప్రయోజనాభావేన పక్ష
తా సమాకృత పరామశాజనలీ వల్లలీ వల్లనాన్యతీ వాలీప్రీ రితాలీహ. పక్షేతలీ. ఎలీ నవ వల్ల వాలీపరీదూ
మ వామేక్షత వానయ మితి విశిష్టతై వల్లలీ వగామియి ధింప్రతి విశేషణతావల్లదర్ప్రకారకని
ణాయ విధయా వల్ల వాలీపరీదూమ వామేక్షత వల్లలీ పరామశాసనలీకారణతేపి నత్తత్రాతీ వాలీశ్చిః
పక్షేతా నమాకృత పరామశాజనలీ వల్లలీ సాలీస తేనాతీ వాలీప్రీ రభావాదితీ సంప్రేపణియద్యపిసా

పోతికాశికా
౨౬

దర్శనంశయసభపర్యంతాతవపి సాదర్శనిశ్చయరౌపే అనుమతి వారణంసంభవతిత్రధాపిఘనగజానెన
మెఘానుమితోవభివాళిః ఆతూనాభీదర్శనంపర్యంతామాహా సి ష్టాష్టై ష్టైః సి ష్టాష్టై ష్టాయాః సా
ధాభీనుమిలే ష్టాయాః సమవాయో నయోభావః ప్రేరూపసమవాయతదుభయఘట తసామానా
దితరణభీసంబంధే నత్ర ద్వివి ష్టాయాః సి ధైః సమవాయో నాభావః తలభిః సాధర్మ్యేః పర్యంతావ
శ్చేదకవిషయై సాధర్మ్యతావశ్యేద రవిషయై సాధర్మ్యేః ష్టైః సమవాయో నాభావః తలభిః సాధర్మ్యేః పర్యంతావ
నితే శన సభిః ప్రయోజనం దహియతి సి ధి సతేవపి తి ఆత్ర సి ధి శ్చ పర్యంతావయ్యమానే వయ్య వాభీపర్యంతా
య వాం ప్రేతే సమూహాలంబనరూపాతః పరామర్శ సంపతిరితే దైవీయం వాభీప్రీ విషయై పర్యంతా
తా ష్టా నమిలభిః ప్రవాభీప్రీ విషయై పర్యంతా తా వాభీప్రీ విషయై పర్యంతా తా త్వా నమి తి సత్య మిత్ర
త్వయ మాంగే కాకే వభి వారణం గకా నమితో వాభీప్రీ విషయై పర్యంతా తా ష్టా నజ సభి తాభి వానానా
ప్రీ రతః వాభీప్రీ విషయై పద సభి వాభీప్రీ విషయై కేలభి ధి మచలంబి ష్టా నాంతపదే న రత్న ధారయ

అయోగ్యాలరాంతభావేన

మంగీరయోగీ, వాల్మీకివిశ్వవిషయకమితే, వాల్మీకిరచిత్రప్రకారతానిరూపితపక్షతావశేష
 కావ్యస్తవిషయతావానినిప్రయః పరామళగీతితునిగీతితాధ్యః, అఖనియల్, అఖలాపశబ్దము
 భూయగీ, నియత సామానాధి రరణ్యం సాధ్యభావవదవత్తీ తాదీరూపం నిసంభవతీ, వైదంహావల్
 జ్యేష్ఠయతావదితాల్పావాల్మీకి, సాధ్యభావార్యప్రసిద్ధినితాల్మీకీవాల్మీకీ, పాతు సామానాధి రరణ్య
 తీ, వత్స మానేడూమాదితాల్పాధూమసమానాధి రరణ్యం యోతలీ తాభావః ఘటతలీ తాభావః
 దప్రతీయోగీవత్సః త్రలానిమానాధి రరణ్యం ధూమస్తి తీలర్థం సమవాయః, ధూమవాప్యోరి
 తాల్పాధూమధూమసామానాల్పభావసాల్పీతి పాతు సమానాధి రరణ్య తయాత్తప్రతీయోగీవధూమ
 ధూమసామానాల్పీతి, నవవత్స మానే ధూమాదితాల్పాత్తత్తప్రవృత్తిభావసల్పానినినాల్పయోగధూ
 మసమానాధి రరణ్యతయా తాద్యభావావాప్రతీయోగీ త్తంసర సాల్పీచివత్సాదితల్పీవాల్మీకిరీతివాప్యం
 అప్రతీయోగీసాధ్యే తల్పీసల్పీప్రగీతానవశేషకసాధ్యతావశేషకావశ్యే తల్పీధ్యః తాత్పర్యరీతయ

౨౩ బోసికా ప్ర
 యాచ్యవే ప్రతి యోగి తాయాం సాధ్యతావశ్యే దశ సంఖంధావళి ప్రళం ని దేశనియం తే నవక్యామా
 సోధూమాదితాలేదౌ సమవా యే నవక్యా తాపే వళి ప్రప్రతి యోగి తాకాభావసలీధూమ సమానాధి ర్శ
 తేవీపి నక్ష్రుతీకి పాతు పదం పాతు తావశ్యే దశా వళి ప్రపరం అతః ద్రవ్యం విశిష్ట సతావిత్తాదౌ విశి
 ష్ట సలీశుధా నతీరే తే తయా పాల్పేది ర్శరణ శుశాది నిష్ఠుతే పిద్రవ్యతావేభావసలీనా వాలీప్తిః తాల్ప
 థి ర్శరణ తా పాతు తావశ్యే దశ సంఖంధావళి ప్రాగ్రాహ్యే తే నవక్యా మానీధూమాదితాలేదౌ వక్యా
 సామానాలీభావసలీధూమ సమవా యినిష్ఠ తేవీపి నా వాలీప్తిః నష్టే వమపి ర్శపి సంయోగం త
 ధ్వోక్ష్ర తాపేది తాలేదా వ వాలీప్తిః సాధ్యే సలీహ తు సామానాధి ర్శరణాభావప్రతి యోగి తావశ్యే ద
 శావళి ప్ర తాపేది తీ వాచ్యం తాతు సమానాధి ర్శరణాభావే ప్రతి యోగి తే యలీది ర్శరణాలీ సలీ
 నివేశనియం తాపేచీ ర్శ వలూన్యం సాధ్యే ర్శ తా ధ్వజసలీ ఘోషావాదేః ప్రసే ద్త తాపేన్యా వాలీ
 ప్తి రితి అధి ర్శ మన్మ బోయలీ మణి బోతి వాలీభాలీయాం బుధి ర్శ శ్రే రను సంధేయం సాధ్యోగు

మితిమితి పునరీతధర్మః ప్రయోజనం సాధ్యసంశయ నివృత్తి యావం య సాలేపితి పునరీతధర్మః
 యునీ సంశయ నివృత్తి ప్రయోజనం కాను మితిమితి తలధర్మః పశ్యేత్తితి ఎక సంబంధి జన్మనమ
 పరసంబంధిన్మ రకమితి తలధర్మః సలీపునీతి పాతం తపిదితి భావః రథం వాల్మీకి గ్రహాన్మి
 తి వల్మీకి వార జన్మనదశాయాం నరేన్మ దపి వాల్మీకి నిజాయ మభ్యుపైతి తి భూయోదశా నసూహ్యై
 నిజాయ పాతం తపి నసూభవతి తి భావః బ్రహ్మపలయే యో భూయోదశా నమిత్సలీ భూయ సాంధశానా
 నాసమావార్య తి భూయ సాంసాధ్యే పాతం నాంధశా నమితి భూయ త్పు అధి రరణే యదశా నమితి వాల్మీకి
 నాద్యోవే రక్ష్యే వసమా వార దశా నథారయా వాల్మీకి నిజాయ ప్రసంగావే నద్వీ తియ్యే తలీతి యో ఎతద్రూ
 వవా నేతద్రూ సాదిత్యేదా సాద్యే పాతం రధి రరణే వభూయ స్తావే న వాల్మీకి నిజాయ సుతావేదప్ర
 సంగాది త్పి చైతాద్యే మణి రారసి ధాంతమవలం బాల్మీకి వాల్మీకి నిజాయ సుతావేదప్ర
 వార తావేదితి వాల్మీకి తాతం సమా సాధి రరణా త్పి తా భావప్ర తియో గితా నవళేదత సాధ్యే తావళే

దీపికాప్ర
౨౮

దశావళిప్రసాదభిషేకమానాదిరక్షణవర్జితై పాతుతావళైదర యామైవ సామానాదిరక్షణాంత సర్వరాసభాదిసాధారణ
శాసితే దూమాతాదేశియతూవాసేపప్రతావళైదర ధ్వం తాదలే శధూమ తాపిది యాపిద వవాప్రిప్రితపమితే
వళైదాసేవళైదర తయోదైరేపి నర్మితిః ప్రదం పసాధలే తావళైదర తథా విధప్రతియోగి తావళైదర త్విరూప
వళైవా గగ్రవాభాత్రోవిపరీతగ్రహాభావవిదయా పాతుగి సాధలేసామానాదిరక్షణ వర్జితై పాతు తావళైద
రొ శాసితాతువిశేషజన్మన విధయూ సామానాదిరక్షణ జన్మ నంపాతుతితి శీత్యో వళైవా రజ్జా నాభావ
సామానాదిరక్షణ జన్మనయోగి వాసేప్రి గ్రహాపాతుతే తేధేయం వస్త్రతస్త్ర పాతువాసేపర సాధలేసామా
నాదిరక్షణేమెవ వాసేప్రిః నవవాసేప్రిః రాసభ సాధారణే నప్రమాత్మక రాసభవింగర పరామభాసితే ప్రమా
త్మకవచ్చి మనుమితాసేప్రిః ప్రమాత్మక పరామభాసితే సర్వప్రమానుమితే జనక తపోనెమస త్తేనె ముపత్తే
రయోగాదితీవాసేప్రి యథర్థవళిప్ర వాసేపర త్విర వాసేప్రి ఘృత రొత్త ధర్మ తావళైదర తర వాసేప్రి ప్రకార
క ని ప్రయ్యసేపివానుమితి పాతు తావళైపగమె నాదూపావే అతలవ తాసేప్రి శరీర ధూమప్రిప్రిప్రవేశే

నలుగురు కీ. శంకారాచార్యుల వాదనలను సారవంతముగా వ్రాసి
 చరిత్ర వ్రాసినట్లు తెలియజేయుచున్నది. ఇది మహాకవి శంకారాచార్యుల
 వాదనలను సారవంతముగా వ్రాసి చరిత్ర వ్రాసినట్లు తెలియజేయుచున్నది.

చీపికాపు
౨౫

శీతసత్త్వరక్షణసద్భావో, వస్త్రాభివృద్ధిస్త్రసమానాధిరక్షణతేననిశ్చలవస్త్రాభూయసహవారప్రత్యేక్షసంభవా
బ్రహ్మలభూమేషు వాల్మీక్రిహం, సంభవతీ, ఎవంచపద్వతీయభూమేషి వాల్మీక్రిహం తతేన భూమదళా
న మ్మరణసంభవాస్త్రపరామభానువపత్తి రితి సమాధ్యత్త, వస్త్రాభివృద్ధి మతే తీయదలపి పరాధాని నుమా
నశబ్ద సప్రసరసల్ప మధ్యేస్థ సాల్పధ్యో ప్రయోజనం సాధ్యమితి యావం యుక్తా దితి ప్రబోధ్య తాల్ప పరసమవేతా
నుమితి రక్షణవింగపరామభాని ధ్యో, అతవ వసాల్పధాని నుమితి పరాధాని నుమిత్యాల్పిని శపరామభాని ఎవ
రక్షణ మిత్యాల్ప దర్శి మమూలం పాథ్యసం గళే తే త్రాధాపి పరాధాని మానప్రయోజకే పంచాయ వవా కేల్పి
రాధాని నుమానశబ్ద సాల్ప పచారి రప రాధాని నుమానం యుక్తా త్రాల్ప రాధాని నుమానమితి వామ ససేర్వ
తల్పమూల మవతారయతీ, పరాధాని నుమాన మాపాతీ, పంచాయ వ వాకల్ప మితల్పే నేన పంచాయ వాః
యసల్ప వాకల్ప సల్ప ప్రబోధ్య తాల్ప ప్రాతి జ్ఞా ది వాకల్ప పంచ ర్శ సముదాయ త్పం నాల్పయ లక్షణం యోధ్యో
అనేన ప్రాతి పాది త్నా గాది తీ మూల సల్ప ప్రాతి జ్ఞా ది పంచ ర్శ సముదాయ ప్రయోజల్ప వింగపరామభాని

ది తల్పిధిః సాధ్యే వతయూ పయే వచనమితి సాధ్యే తావ శైద కా వశిస్త్ర సాధ్యే ప్రకారతా రవక్షతా వశైద
కా వశిస్త్ర పయే విశిష్టే క మోధజ నర వా ర్కల మి తల్పిధిః డిదా వారణాలే సాధ్యే తావ శై రవి శిష్ట శై
శ్చల్యే వ గాపా జ్ఞానం న పయే తావ శైద ర విశిష్టే డి వ నయా జ్ఞా పయే తావ శై ద ర విశిష్టే స సాధ్యే తావ శైద వి
శిష్ట శై శిష్ట జ్ఞాన మితి తయో నిరాసః వా ర్కల పద సర్వ సాల్పయా వయ వ వా ర్కల పరతా సాల్పయా వ
వా శ్చూత వా ర్కల లులీదాసహ ఎవ ముక్త్రపి ఆయం నదం దాదం డ నం యో నా జ్ఞాన సర్వ ప్రవర్తనా వి తాల్పిదా
ప్రతీ జ్ఞాన యూం పం చమల తత్వ స తావ దత వాల్పి వా ర్కణాయ విం శప్రతీ పాద ర మితి తా తుప్ర తీపా
ద ర వా ర్కల మి తల్పిధిః వాల్పి ప్రతీ పాద ర మితి ప్రకల్ తతా తు మతి ప్రకల్ తతా తు వాల్ప పరత్వ వి
శిష్ట సాధ్యే యోధ ర మి తల్పిధిః తథయు దావారణ సర్వ వాల్ప పరత్వ యోధ ర తేలే చెదిధం సాధ్యే వద
సర్వ వాల్ప వాల్ప పరత్వ విశిష్ట సాధ్యే నిరూధ లక్షణ యూ నచ జ్ఞియం క్త యజ్ఞి ద సర్వ త్రయైధ్యే
మితి శంరల్పం తాదో శతా ఖ యగ్ని గ్రా హా ర తయూ సాధ్యే కార్కలీ తతాధ వాప్ర ధమ యజ్ఞి వా ధ్యే మ

బోసి గాజి ౩౦ హనసుత్రితియ్యులయత్పదాధైర్యమహానసానలీస్తుప్రకలతమౌతుమహాతపసలీత్యహాధైత్య
స్త్రీసాధలీసలీచళిష్టామోధేజాతేఉత్తరకాలంవాలీపకతామోధోమూలనఃతథాచవాలీస్త్రీ
ప్రతివస్త్రీవరళ్యముదాహరణసాలీత్తలమితీనకస్త్రీమోషగంధవలీదికవాలీస్త్రీవిశిష్టవింగ
ప్రతిపాదకమితీవత్తతావత్తకవిశిష్టవిశిష్టప్రకలతసాధలీవాలీపలీపాతప్రకరకమోధ
జనకవాకలీమితలీధగఃపత్తతావత్తకధర్మజ్ఞానాధగమపనయవతీపాతప్రయమలీచవి
తీవిశిష్టపూరణనప్రదళితాదగఃవయధాకధంవిత్తంగమనియశిఃమౌతుసాధలీవత్తయాపత్త
వచనమితీమౌతుజ్ఞానజ్ఞానలీస్త్రీవిశిష్టసాధలీవత్తపయకమోధజనకవాకలీమితలీధగఃఉత్త
రకాలమఖాదితానప్రతీతివిషయకమోధూమానసూప్రప్రవళిఃనసువిశిష్టవైశిష్ట్యవగా
హాపరామచగిసాలీనుమితీప్రతీపాతతేత్తత్రానలీనధాసిధర్మనియతపూర్వవస్త్రీప్రయోః
రఖనియ్యులయూగారవంవచ్చివాలీపూలీధూమోధూమవాలీవత్తప్రతీజ్ఞానవ్యయస్వర

వచుటె విశిష్టపరామహంసప్రతికారణజ్ఞేనక్షోత్రసర్వకారణజ్ఞేతు ఆనర్హాసేధప్రమాత్రసర్వ
 రబ్బసేయబేతలాఘుమితిప్రాధానరంభంకేత్రజీవీవచ్చివాసేపర్వానయమితి ఆత్రప్రదభి
 మతకారణస్యాసత్తేనవర్జితవాకాస్తజ్ఞానభ్యయకారణభృంసంభవతేతిభావః రథంబదపివా
 ప్రితావళైదరథూమలావేదేభాగినంపరావళేనసంభవతేతిష్ణూరణాయభాజైతీలాఘుతేనేతీ
 రబ్బనాలాఘుతేనలబ్ధిగిత్త్రధాహిజ్ఞానభ్యయే ఆసథానీయతపుత్రాభ్యుత్పత్తియోగిరబ్బ
 నాపెత్త్రయూవిశిష్టపరామహంసేతత్తబ్బనస్సేవనానీయబేళమితి వస్తుతత్తస్తుపధ్నత్తవళిస్త
 విశేష్యురవాప్తిప్రకారశనిస్త్రయవిశిష్టతధ్నత్తవళిస్తవిశేష్యునిస్త్రయస్సేవకారణలావళైద
 రత్తంజ్ఞానభ్యయసాధరణేలీసురూధేనతీనమంతర్యంజ్ఞేయాయురమతేతువాప్తివిశిష్ట
 వైశిఖ్యబేవగాహినిస్త్రయభృంకారణాతవళైదరమితికారణాలావళైదరలావయవశ్చేయం విని
 గమనానిరపాణిజ్ఞాయమానలింగత్తేనాపికారణభృంవదతామావాయూగిణామతంనిరసర్వ

దీపికా ప్రతినింగం నకారణమితి వల్లభా గాదితీ. తత్రా పి ఆనుమితే రనుభవసిద్ధిచేన నతద వల్లభాపహావో
౨౧ భూతభవవిభిన్నా మాదెర నతావదితి భావ్య. మతప్రతిభా లాయోగవల్లభా నంకారణం కరణమి
తి మతేతు పరామర్శం వరకరణమితి ధ్యేయం. రకణ ఆతివాల్చిప్రి వారణాయ. త్రజనల్లై సజ్జీ
యదల్పి ఆనుమాననిరూపణసైల్వ ప్రతిజ్ఞా సజ్జీన త్రజ్జి భాగవత్ ప్రాంత్య తథా చినింగం సజ్జీ
విధైల్వ దళితే త్రజ్జా న సజ్జీ వమన సిక్వ తాల్చి. వింగం విభజితప్రతి. అప్రయోగవల్ల
రకణ నివర్తమాధస్యం తిమూల సాల్పయ సహ వారణ హాగ్ర హాల్చి వాల్చి మత్తై సజ్జీ
రకణ సహ వారణ హాగ్ర హాల్చి వాల్చి మదితల్ భంగం మన సిక్వ తాల్చి వాల్చి మత్తై వై యి యుకా
శయ తిపాతు సాధల్ యోగితి. అప్రయ మాత్ర వాల్చి రూపరే వాన్వయిల్లై సే మత్ర పదన వల్లతి
ర వాల్చి వల్లభా భల్తయూ శిద్ధి నిభాల్చి వాల్చి సూత్ర తాల్చి మత్తై రకణ పరిష్కృతా
రే వనాం యి సాధల్ మితి. రే వలాప్తయి సాధల్ ర వల్లతి రే రే వా త్మోగ సంగ్రహ యి సాధల్ రే వలాప్త

యి తమిరి నవె ఇతంత్త దె వనిర్బుక్కి. ఆ తల్లింలా వాతె తీ. నిరవ శ్చిత్త మ్మి త్త మదల్ తాల్ వాతె తల్లిథి. తెన గగనా
 వావనం యోగా వా వాది సాధల్ క పాతూ సుగ్ర హాః. ఘట పడు దల్లి థె యుత్త సల్ప డా దా వసత్తె ననల్లి.
 ప్ర సతల్ సంత వాదా వా. స ద్దత్త మ్మి థె యుత్త మ్మి తి మూతె వల్లి తి క వాల్ ప్పి క మి తి. నిజ్జి త వల్లి క ర వాల్ ప్పి
 మాత్ర క మి తల్లిథి. తెన పల్లి వల్లి త రె మూల్లి థి దల్లి త గం థ వతాల్ ది తాల్ దా ఆ వ్పి యు వాల్ ప్పి సుత్తె పినక
 నా సంగ తి. ఇత రథె దం ప్పి త ర తాల్ వ శ్చిత్త మ్మి తి యోగి తాల్ క వై దం. ఆ వ్పి యుత్త ది మి తి. ఆ వ్పి యు సహ
 వా రగ్ర హా ద్రా హం వాల్ ప్పి మత్తం సాల్ ది తల్లిథి. త యా వత్త సె థా సు మాన మి వై త దపల్లి నం యం వల్లి తి
 క రల్లి వ సాల్ ది తి థా వం. ఆ సా థా ర నాల్ మి తి. స పత్తె వాల్ వత్త మ్మి యా పా సా థా ర నా లత్తె నా త్రా తత్తె
 ది తి థా వం. ఆ ప్ర సె ద్ద సా థల్ కె పి సా థల్ వై ప్పి నా కౌ ను మి తి కె వ వా తల్లి థి ప్రా యె నా వా. సా దల్ తాల్ ది
 వల్లి తి కె ర వాల్ ప్పి తి. సా దాల్ వా వ వాల్ ప్పి కౌ ను తా థా వత్త మ్మి తి యోగి యా పే తల్లిథి. పల్లి వల్లి త ర త సా
 మా సల్లి థె మూ న సా థల్ తి ఆ పి తు జ్జి లాది థె ద ర్గా డ్గం సా థల్ తి. త థా వ సూత్త మ్మి వా వ స రత్తా ల్లి.

దీక్షాశాస్త్ర
౨౨

జులాదేహి జులాదే నామ్ర యో దళామోనానాభావాస్తే ఛాం రూపం సాధన తదవతలధర్మ సముదాయసరి
ప్రసిద్ధిసంభవాదాహామ్రతే రమితిమ్ర యోదళతావచ్యతైతే ఆనుమితేః ప్రాశ్నం నిశ్చిత సాధనతావ
శ్చేదకావల్లన్త వతాధర్మ నివాప్రశభాత్త్రప్రపాతూః సతావస్థత్వ నిబంధన ఆప్యయితావే సాధా రణే
ఇతీ సముదితాధర్మః ప్రతే రంప్ర సిద్ధాపెర్నో బుధి విశేష విషయ తవయాప సముదాయత్వ విశిష్టజ్ఞా
నం న సంభవతీ తదాచవిశేషణతావశ్చే తప్ర కా ర ర నిర్ణయ సరిసద్భావావే సాధనతావశ్చేద ర విశి
ష్టవైశిష్ట్యవగాహానామితిః వేదే తే రే ర వాల్పే జ్ఞానం న సంభవతీ తావే మాప్రతే ర్నాధిర రణే తావ
దినామయద్యపి జులాది చ తుదః శామోనానాభావా నాం చ తుదః శామప్రతే ర్మి తే ర్నావ వర్మ ముచితం
త్తదాపి అధో పత్తేః ప్ర మాణాం తరల్ల మగో ర్న తంప్రాపా ర ర మాద్యే స్త్రం వరీతీ రే ర వాల్పే రను
మిత్యనుమిత్యం గల్భే సరిదళా నియం తయూ తన్త త సాధా రణే సరివరీతీ రే ర వాల్పే దళా నియం బు
లాదిమ్రయోదళే తావ ది ర ధ నం న చ త్త్ర తే జులాదిచతు దః శామోనానాభావాస్తే ప్రసిద్ధాః ఆభావసానీధిర ర

[illegible]

౩౩

పుణ్యక్షేత్రములందును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
యెసమోషసామాన్యలక్షణముగాను అనుమితీయతావైభావమును కలుపుకొని యున్నట్లును
హేతునిష్ఠాదేహియై యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
భావనానాద్రావణియై యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
వ్యభిచారియై యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
యితీయతావైభావమును కలుపుకొని యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
సమమితీయతావైభావమును కలుపుకొని యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
తేజావత్తామనిత్యైవ సమమితీయతావైభావమును కలుపుకొని యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
దేవతీయతావైభావమును కలుపుకొని యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును
వాల్మీకిః వ్యభిచారియై యున్నట్లును అభిమానమును పుణ్యక్షేత్రములందును సాన్నిధ్యమును కలుపుకొని యున్నట్లును

వె ప్రయత్నాపావళి ప్రపయ కజ్జా నసామా నలీ మనుమి తీ ప్ర తీ బంధ కంత్త్రాపావళి ప్రప్రందో
పత్తమి తలీ భగ్గ పరలీ వసా నె నాదో పావలీ వచ్చా వతలీ వళి ప్రపయ కసలీ వచ్చలీ వా వా నీ ప్రా
దబ్రతీ జ్జా నసలీ అనుమి తీ ప్ర తీ బంధ క త్తే పి తాదలీ జ్జా నసామా నలీ తగగిత సలీ వచ్చలీ వావ
తాలీ కా ర క జ్జా నసా లీ ప్ర తీ బంధ క త్తే పి న వచ్చలీ వతలీ దేయ త్తే దే నూ పాదా నాసం భవాలీ నవత
చాంగియ భా భగ్గ పదం వలీ భగ్గ పభ త్తా ని ప్రచ్చి రి తీ ప్రా మ విషయ పి వచ్చలీ వా వా దా వతీ వాలీ ప్రయ
త్త ర్థ త్తే వలీ వలీ ర సం భవాలీ తీ వావలీ జ్జా న పద సలీ జ్జా న విశే షతా పరలీ గ్రాహా క తయూ య భా
భగ్గ పద సలీ సా భగ్గ కాలీ తీ వం వయ ప్రాపావళి ప్రపయ కా నా వాయో ప్రా మా ని జ్జా నా నా స్థం ది
తని ప్రయ సామా నలీ ప్ర కలీ తా ను మి తీ ప్ర తీ బంధ కంత్త్రాపావళి ప్రప్రందో పత్తమి తలీ భగ్గ ప
రలీ వసి తః తే న వచ్చలీ వా వ వ ప్ర ద విషయ క సాలీ వాయో సాలీ ప్రా మా ని జ్జా న విశిష్ట జ్జా న సలీ
నంభయ సలీ వా ను మి తలీ ప్ర తీ బంధ క త్తే పి నాసం భవ ప్రత్యలం పల్ల వి తే న పరే తు బ్రద దుచ్చా నా

జీవితకాండ

౨౪

మెవలక్షణం పరం తు జన్మయమానవభిజ్ఞానాదేః ప్రతిబంధక త్విమభ్యుపేతేః తద భగవత్ ప్రతి
 బంధకాయోవ్యభిజ్ఞానాదయః ఏ కజన్మన విషయ ప్రకృతే తాతావధే దరే వత్సనంబం ధేన తత్ప్ర
 కారకయథా భగవత్ జన్మన విశేష్యేత్థం ధూమవాజ్ఞా రిత్యా బోధూ మాభావవత్సవత్సవే త్వి విజ్ఞాన
 త్వివభిజ్ఞానాదేః ఉక్త సంబంధేన తద్వత్సవ్య రిత్యా కారకయథా భగవత్ జన్మన విశేష్యేత్ప్రమస్తే
 త్తేనాసమన్వయః ఆనుమితీ పదస్య ప్రకృతాను మితీ పరతంతూత్త ధే తావనుమితీ ప్రతిబంధక
 మాతవభిజ్ఞానాదేనా మప్ర సేధ తావత్తాతి వాల్తీః యథా భగవత్ పదాదా నేద తాతావధేన వభిజ్ఞా
 రప్రకారక త్ప్రమ విశేష్యేత్సంబంధే తావపి సత్వే నాతి వాల్తీ సాగిరి తేతన్త్రై వేదప్ర తాల్తావః సత్ప్ర
 విధప్రతీతిః సామాన్యలక్షణం తు సాధరణ దర్శనలేత మత్వం స్మృ డం మూతలజ్ఞే తీ సా భారణ
 ముయదర్శితలేధగిః సాదర్శనావవత్సవే తీ రితి సాధర్శన తావధే దరే తర్క సంబంధావత్సవ ప్రతియో
 గితా రాభావవత్సవ రూపిత తాతావధే దరే సంబంధావత్సవ అధేయ తావాని తలేధగిః తేన వత్సమా

స్థూమూదితాబీదావోమమతిపక్షితాదాత్తతతానిదాబీభావసర్వసంబంధతరావశ్యస్తసామానాభావ
 సర్వసత్వేపి సాదాభావవతే భూమావయవదాసమ వాయూదినా భూమాదేవ్యత్తి త్తేపిచసాతి
 వాల్పిః, అత్రచ సాదాభావవత్తాయాం సంబంధవిశేషతాని వెళె ఘటాతాభావాదిసాధర్మ్య
 విచారితే సాదాభావసర్వఘటాదవిశేషణతానితేషోవాధిర రణాప్రసేధాల్పిహాల్పిత్వంరతః సాధర్మ
 తావదైదర సంబంధేన సాధర్మ్యవత్తా గ్రహాంప్రతీయేన సంబంధేన సాదాభావవత్తా నిష్ప్రయః, ప్రతీ
 బంధరః తేన సంబంధేన సాదాభావవత్తా విచక్షణేయం చక్రబీదా సాదేల్తాదవిశాసంబంధా
 దైశ్చర్యవిశేషణ తో, ఘటాతాభావాదావసాదేర్వసమవాయుస్త ద్దేవీనదోషః, రశిసంయోగేల్త
 తాపిదితాబీదాతాద్యః సంబంధాని రవశ్యస్తదైశ్చర్యవిశేషణ తేటిదిశ్, నచవిరుధేః తీహాల్పిత్వం
 త్త్రుమితవ్యం పరేయసంకరేప్రబీధాధరసంకరాదితీ నాల్పియోనత్త సర్వవిరుధసాధారణేపిత్త
 తీచరహావ, సర్వసచక్రవాల్పివ్యత్తరతీ సచక్రవ్యత్తి తాపిచక్రవాల్పివాని త్యధః, సర్వ

[illegible]

46 || ಕೆಲವು ಲೇಖಕಿ-ಇವರು ತಮ ಭಾವಗಳನ್ನು ತಮ ಸಂದರ್ಭವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅತಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ 200 ವ್ರತವೆಳೆಸಿ
 ಸ್ವಯಂ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳನ್ನು ತಮ ಸಂದರ್ಭವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅತಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ
 ಅತಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂದರ್ಭವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅತಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂದರ್ಭವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅತಿವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ

శ్రీత సాధన వదన్వత్తి ధీరూప లయానాభేదః ఎతా దవేశ వాసీప్తి విశిష్ట పాతు మత్రా జ్ఞానం సాక్షాద
 మితిం ప్రతిప్రతి బంధం కమితి ధేర్యం యుక్త్యో భావే తాసీ ది యు తనం బంధి యుక్త్యం బంధనం త
 ద భావ వాసీ పరీపాత్వం తర సరీ ప డ్డే రస్తి స ప్రుతీ పక్షే ప్రతీ భగ్గిః ప్ర ర్పే త సాధన వాసీ పరీ పక్షే
 జ్ఞా య మా న యో ప్ర ర్పే త పాతుః త్త తో న సరీ స్తి నీ కా తో సాధాన భావ వాసీ పరీ పక్షే జ్ఞాన ద
 భా యా మెవ త్త సరీ స ప్రుతీ పక్షే తే తీ సూచ నా య పాత్వం తర సరీ పక్షే సత్త భావి భవ తీ ఆ ప్రయా
 యంతీ తత్తం బంధి సాధాన భావ వాసీ పరీ పాత్వం తర సరీ పక్షే సత్త భావి భవ తీ ఆ ప్రయా
 శి ధూ య దై తీ ఆ ప్రయా శి ధృత పక్షే పక్షే తా వభే ద ర విరహాః పక్షే తా వభే ద రః ఎరహ వాసీ ప
 క్షే వా స చ నాస్తి వ తీ ఆ ర విరహ సరీ ప్ర సే ద తా వే స చ వి శేష తే వి తీ నా సే య నా ర విరహే గగ
 ని యుక్త్యం నాస్తి తీ పరీ వసి తో భగ్గిః ప్ర రూపా సే ద త్త పక్షే పాత్వ భావః పాత్వ భావ వాసీ పక్షే వా
 న సు సూపాధిక సాసీ తి ర్త సరీ స భో వాత్త భం పం చ కా తా వ భా సా ప్ర తరీ త ఆహః సూపాధిక ప్రతీ

మనభావభూతతాపత్వ రపక్ష్యధర్మ ౧౪౪౪ వచ్చి వాల్మీకి పర సర్వ సర్వ ౧౪౪౪ మ తాప వచ్చి వాల్మీకి పర
 తాప దత్త వాల్మీకి. సాల్మీకి దత్త యం. ఉదాసి నేటి. పక్ష్యధర్మ సాధనాభాల్మీకి వచ్చి తాప దత్త. వచ్చి.
 ప్రవల్మీకి. అత్త సర్వ ప్రవల్మీకి దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి
 విన్నానీ జనల్మీకి. అత్త సర్వ తాప దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి తాప దత్త వల్మీకి
 లక్ష్యం అని తాప దత్త వల్మీకి. అని తాప దత్త వల్మీకి. అని తాప దత్త వల్మీకి. అని తాప దత్త వల్మీకి.
 యం. అం. మెయ తాప దత్త. వాధ సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ
 ను మితి ప్రతిబంధ రత్న మితి సాధన. అని తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ
 తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ
 తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ
 తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ తాప దత్త సర్వ సాధనాభావ

వీరికాపు
౩౭

ప్రి జన్మ నప్ర తీబంధ రత్న మితల నెనా నవీయం. ఎ వమ గ్రు పి. పో తా సాధల భావవ భువీ తీ త్ప సైలీ వ సాధల
తా వళె దరె పోతు సామా నాధి ర రణా తలం తో ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
త డ్ర వం సరీ పోతు సమా నాధి ర రణా తలం తా ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
ఖి చార త్ప డ్ర వం సరీ పోతు సమా నాధి ర రణా తలం తా ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
తా సాధల భావవ భువీ తీ త్ప రొర ర గ్ర వం సరీ వాలీ ప్రి గ్ర వం సరీ పోతు సమా నాధి ర రణా తలం తా ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
యెన. విశిష్ట వాలీ ప్రి భా వతయం. పోతు వాలీ ప ర తా వళె ద ర సాధల తా వళె ద ర వ ఖి న్న సాధల
మా నాధి ర రణా తలం తా ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
న దఖాయం పోతు సాధల యో గి సామా నాధి ర రణా తలం తా ఖా వప్ర తీ యో గి తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ
సంశయ సత్వీన వాలీ ప్రి సంశయ సంభవా న్న వాలీ ప్రి నిజ్ఞయ ధి తీ ప్రాతి న మత య ఖి మ్రి తేలదం
పక్షు ధర్మ తా జన్మ నప్ర తీబంధ రత్న మితీ. పక్షు పక్షు తా వళె ద ర త్ప సాళ పి వలీ ఖి చార తయ

శ్రీయదశాయాం పాతాపక్షతావశై కవిజపుపక్షవృత్తి ప్రగ్రహసంశ్లాఘావతిశ్లాఘః ననుపంశ్లాఘా
 ర్శ్రీరసంగతాడపాదిగ్రహదశాయామపివాగ్రహసంశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 ప్రతిబంధకతాయాః ఆవశ్యంవర్తవ్యతయోపాధేరపిపాతాపక్షతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 అహంపాదిస్తవీవలిఖివారజ్ఞానదారితీతథావపాతాపక్షతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 రణానలితరప్రతిబంధకత్వేనైవనితేషానియ్యతయోపశయనితీతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 తాపక్షతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 ప్రసాదపిపాతాపక్షతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 తాపక్షతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 యుక్తూపతయోపశయనితీతావశైశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా
 నవిభాగవాగ్రహావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘావతిశ్లాఘా

బీషికాపు
౩౮

తే. నుమితింపు లీళ ధేఃప్ర తిబం ధరతయూత్తు ద్విషయ సలీక ధంపాతాపిభాస తానెతివా చలం
సి ప్లాష్టే పూయూః సి ధి నిష్క ప్రతీబం ధరత తాయూ ముత్తైజ రతయూరే వలం సి ప్లాష్టే పూస పాపసి
ధాప్ర తిబం ధ రతాపిభావినత్తు ద్విషయో ఉత్త పాతాపిభా సలక్ష్యౌనాసంప్ర శాదితీ. అధి కమస్తుదియూ
శ్చ నవదేధితి వాల్భాబయూం త రగిరగి శల వారవాతు రేధురేస్తై రను సం ధే యం. ప్ర తీత రగి సం గ్ర
హంబీపి రౌపు రౌశైళగవ దపిర్భై అను మాన పరిశైద్యం. శ్రీ గణేశాయ నమః. వర్షేనా మూ తిగి
గురు పారబ్రం త్తై నమః. శ్రీ ౫ ఉ ప మా నం లక్ష్యైయతీ. అవ సర సం గతాల్ క పమానం నియా
పయవీ తల్పిధగి. ఉ ప మి తి స్ఫరూపం ప్రల్ తాపి దయ తీమాం తెసం జ్యై తీ. సం జ్యై గ వయ పదం
సం జ్యై గ వయ తియో స్సం బంధః. శ్రీ క్షే త ద్ద్యై నమి తల్పిధగి. లక్ష్యై నం తూ పమి నోమి తల్పి
నువ్ర వ సాయగ మోల్పమి లీ త్తై వె తి ధే యం. వా రౌల్పిధగింస్తు రనే గోసదళ శంబంధం పశల్
తీతీ. ఎ తెన స్తు రణం సాదల్ శల్పి దళగి నజ నల్ ము ద్ద్యై ధరం తరజ నల్పి వాడి భయ మవి సాదల్

[illegible]